

DVA NEZABORAVNA DANA

Biblijska olimpijada u Frankfurtu i 9. susret hrvatske mladeži u Mainzu



Organizator 9. susreta hrvatske kat. mladeži, p.B. Dukić, pozdravlja sudionike na ovogodišnjoj biblijskoj olimpijadi
P.B. Dukić begrüßt die Teilnehmer an der Bibelolympiade

Na ovogodišnjoj biblijskoj olimpijadi u Frankfurtu sudjelovalo je 50 ekipa iz 31 misije. Evo abecednog popisa misija koje su sudjelovale: Augsburg, Balingen, Berlin (2 ekipe), Bielefeld, Bochum, Düsseldorf (2 ekipe), Essen (2 ekipe), Esslingen, Frankfurt (5 ekipa), Freudenstadt (2 ekipe), Hagen (2 ekipe), Koblenz, Köln, Ludwigsburg, Mainz, Mannheim, Mettmann-Leverkusen, Moers (2 ekipe), München (2 ekipe), Münster, Neuss, Nürnberg (3 ekipe), Offenbach, Pforzheim, Ravensburg, Reutlingen, Rosenheim, Sindelfingen, Stuttgart (4 ekipe), Ulm (3 ekipe) i Wuppertal (2 ekipe).

U finalno natjecanje plasirale su se 23 ekipe:

Augsburg, Berlin II, Bochum, Essen I i II, Frankfurt I, III, IV i V, Hagen I, Koblenz, Ludwigsburg, Mainz, Münster, Pforzheim, Ravensburg, Reutlingen, Stuttgart I, II i IV, Ulm I, Wuppertal I i II.

U superfinale ušlo je 5 ekipa:

Frankfurt III, Ludwigsburg, Reutlingen, Stuttgart I i Wuppertal I. Nakon izvlačenja brojeva (ždrijeba) poredak je među superfinalistima bio slijedeći: 1. Ludwigsburg, 2. Stuttgart, 3. Wuppertal, 4. Frankfurt i 5. Reutlingen.

(nastavak na str. 2 i 3)

- Olimpijada i susret mladeži str. 2-6
- Iz naših misija str. 7-11
- Naši pokojnici str. 12
- Nije renta za zdrava čovjeka str. 14
- Olimpijada u riječi i slici str. 16-24
- Aktualni razgovori str. 25
- Naši popularni nogometaši o vjeri str. 28

Počelo je u Frankfurtu na Majni...

Gradivo za ovogodišnju biblijsku olimpijadu sastojalo se od Evanđelja sv. Luke i malog dodatka iz hrvatske crkvene povijesti: sve u svemu oko 120 pitanja. Sastavljači pitanja vodili su se mišlju da je upoznavanje i produbljivanje Evanđelja danas, kad je naša mladež izložena

U subotu 17. svibnja 80. g. došlo je u Frankfurt/M. 50 ekipa iz naših misija da pokažu koliko su naučile i da osjete radost zajedništva. Bio je to najveći broj ekipa dosada. Najprije ih je pozdravio organizator ove biblijske olimpijade naddušobrižnik o. Dukić. U ime

Poslije pismenog i dvaju usmenih krugova pitanja u finalu su se našle čak 23 ekipe. Tada se prisupilo k tzv. eliminatorskom krugu pitanja. Broj finalista spao je poslije ovoga kruga na 9. No, trebalo je naći pobjednika. Zato se nastavilo sa slijedećim krugom pitanja iza koga je u finalu ostalo 6 ekipa. Žiri nije imao lagan posao. Pokušao je još jednim krugom teških pitanja riješiti pobjednički čvor. Ali, mladi su tako izvrsno odgovarali da ih je i iza ovoga kruga u superfinalu, nazovimo ga tako, ostalo 5. Bile su to ekipe iz Frankfurta, Ludwigsburga, Reutlingena, Stuttgarta i Wuppertala. Kako je već bilo kasno, budući da se natjecanje jako otežalo – trajalo je oko 6 sati, žiri je odlučio da se pobjednici pronađu ždrijebom. To je onda i učinjeno. Prvo mjesto i nagrada pripalo je ekipi iz Ludwigsburga, drugo mjesto i nagrada Stuttgarta, treće mjesto i nagrada Wuppertalu, a četvrto i peto mjesto Frankfurtu i Reutlingenu. Sigurno je da ždrijeb nije bio najpravednije i najsretnije rješenje, ali u onom čitavom kontekstu nametnuo se kao jedini praktični izlaz. Na kraju natjecanja biskup Nežić je osobno podijelio zlatne, srebrene i brončane kolajne prvim trima grupama. Svi natjecatelji su također dobili kolajne i diplome za uspješno sudjelovanje. Za vrijeme natjecanja više puta je naglašeno da su svi sudionici stvarni pobjednici. Poraženi su samo oni koji nisu htjeli doći.



Mladi vrlo sabrano rješavaju pismena pitanja

na strahovitim pritiscima materijalizirane i bezbožne sredine, neophodnije i preče od bilo koje druge teme. Ako naša mladež, mislili su, želi kršćanski preživjeti, onda je lijek samo u Evanđelju. Zato su se i odlučili za Evanđelje. I to Lukino. Pri tom izboru vodili su se brojnim razlozima: prvo, jer je Isusov život u Lukinu Evanđelju opjevan – a mladež voli pjesmu; drugo, jer se u Lukinu Evanđelju nalaze prispodobе koje kristalno jasno pokazuju svu dubinu Isusova čovjekoljublja – a humanizam zanosi mlade; treće, jer sv. Luka u prvom redu oslovljuje zapostavljene slojeve društva kao što su to siromasi, Samarijanci, Nežidovi – a u ovima se naša mladež u Njemačkoj može prepoznati bez velikog naprezanja, itd. Dodatak iz hrvatske crkvene povijesti trebao je pomoći mladima da u tuđini ne zaborave svoga roda, jezika i Crkve.

Otisak Evanđelja sv. Luke i pitanja za olimpijadu bili su pravovremeno dostavljeni svim misijama koje su kroz više mjeseci spremale svoje mlade za ovo veliko, popularno i potrebno natjecanje.

limburške biskupije to je učinio pomoćni biskup Kampe, a u ime Hrvatske Crkve biskup Nežić, koji je službeno i otvorio olimpijadu. Iza tih triju pozdrava otpjevao je dječji zbor „Branimir“ iz Offenbacha himnu olimpijade. A onda se „u ime ljubavi i mira“ prešlo na natjecanje.



U izvlačenju ždrijeba Ludwigsburg je imao najviše sreće

...a završilo u Mainzu

VIS „Kapi” iz Nürnberga svirao je poslije natjecanja zabavnu i plesnu glazbu za naše mlade.

U nedjelju 18. svibnja održana je u katedrali u Mainzu svečana sv. Misa koju je predvodio biskup Nežić s kojim je koncelebriralo oko 40 njemačkih i hrvatskih svećenika. U crkvi se našlo oko 2500 vjernika. U propovijedi je biskup razrađivao Papin govor Hrvatima izrečen u Rimu povodom Branimirova slavlja. Sv. Misa je slavljena trojezično: latinski, hrvatski i njemački. Očito, da različitost jezika pomaže općenitosti Katoličke Crkve.



Foto: S. Pavić

Oko 2.500 vjernika prisustvovalo je trojezičnoj sv. Misi u katedrali



Publika u Rheingoldhalle pozorno prati program mladih

Poslije sv. Mise hrvatska mladež se okupila u prostranoj i prekrasnoj dvorani „Rheingoldhalle” u Mainzu na kulturno-zabavni dio programa. U dvorani se toga popodneva našlo oko 3 tisuće prisutnih, kako mladih, tako i starijih, iz naših misija po SR Njemačkoj. Iza pozdrava o. Pavića, mjesnog misionara, prisutne je pozdravio generalni vikar Lulay. Tada se prešlo na izvođenje programa. U 23 točke naši su mladi iz različitih misija pokazali ljepotu hrvatske pjesme, draž naših kola, šarenilo i bogatstvo narodnih nošnja, osjećajnost hrvatske glazbe, zvonkost i gromoglasnost hrvatskog jezika i svoju privrženost Evaželju, Crkvi i Domovini. Bilo je divno gledati ih i slušati. Užitek! I teško je reći koja je točka programa bila posebno lijepa, najljepša. Sve su točke

bile lijepe. No, čini nam se da su dječji zborovi iz Berlina, Frankfurta i Offenbacha, splet kola iz Wuppertala i Frankfurta i pantomima „Lijepa naša” iz Münstera ostavili na prisutne najdublji dojam. Gledajući one najmađe, kao i one manje mlade, dobivali smo dojam da gledamo neki dokumentarni film vedrog i poučnog sadržaja koji oduševljava. Publika je pozorno pratila ovaj petosatni program naše mladeži i ponijela sa sobom čvrsto uvjerenje da je naša mladež, i ovdje u Njemačkoj, divna. Svi su se prisutni, zahvaljujući i ovom 9. susretu naše mladeži, mogli uvjeriti da Hrvatska Crkva zna služiti i da stvarno služi svome narodu.



Dječji zbor iz Berlina, pod ravnanjem o. S. Grgata, pjeva „Moja diridika”

Alison Morić, „Isus stišava oluju“

Nagrade, nagrade, nagrade...

Prve tri ekipe u vjeronaučnom natjecanju nagrađene su ove godine ovako:

1. **Ludwigsburg:** put na Katholikentag u Berlin. Naddušobrižnički ured u Frankfurtu pokriva troškove putovanja u visini od 2.300,- DM.
2. **Stuttgart:** izlet. Naddušobrižnički ured pokriva troškove izleta u visini od 800,- DM.
3. **Wuppertal:** izlet. Naddušobrižnički ured u Frankfurtu pokriva troškove u visini od 600,- DM.

Žiri i Naddušobrižnički ured nagradili su i tri najbolja pismena sastava:

1. **Mirjana Ledić, Leverkusen,** nagrađena je Biblijom (kožni uvez) za sastav „Vrati se starim putem!“.
2. **Dubravka Paradiš, Stuttgart,** nagrađena je knjigom „Hrvatski Odisfej“ za sastav „Jedan čovjek sjedi sam na klupi“.
3. **Snježana Musa, Stuttgart,** nagrađena je knjigom „Sveti lug“ za pjesmu „Napuštene djeca“.

Draženka Puce, „Đavao napastuje Isusa“



Ivica Galić, „Golgota“

Žiri i Naddušobrižnički ured nagradili su i najbolje crteže:

1. **Alison Morić, Frankfurt,** nagrađena je monografijom „Hegedušić“ za crtež „Isus stišava oluju“.
2. **Ivica Galić, Koblenz,** nagrađen je knjigom „Ilustrirana povijest Hrvata“ za crtež „Golgota“.
3. **Draženka Puce, Mainz,** nagrađena je knjigom „Evanđelje u slikama“ za crtež „Đavao napastuje Isusa“.

– Crteži mladih iz Neussa proglašeni su, izvan konkurencija, najboljima i nagrađeni monografijom „Katolička Crkva i Hrvati izvan Domovine“.

Nagrađeni pismeni sastavi

I. nagrada

Vrati se starim putem!

Tmurnoga sjećanjskog dana majka je pokupila svoje stvari i otišla. Kuća je ostala pusta i prazna. Otac se počeo kasno vraćati sa svoga radnog mjesta, a mi smo djeca čekala da nam stariji braco pripremi nešto za jelo.

Jednog dana doveo nam otac neku ženu u kuću i rekao: „Djeco, ovo je vaša druga majka koju trebate voljeti i poštivati!“ Braco i mi sestrice tužno smo se pogledali. Zar nama je to mama, napudrana u sto boja? Ne, to ne može biti. Naša je mama najljepša od svih i nju samo volimo. Oh, da nam je znati zašto je otišla?! Mogla je nas povesti sa sobom? Naša nova „mama“ je došla u našu kuću, ali nama nije po volji. Ubrzo je Uskrs i sva će se djeca veseliti zajedno sa svojim roditeljima. A mi? Sjeli smo za stol da zajednički večeramo. Otac šuti, a žena će: „Vi ćete sada početi na spavanje, a tata i ja ćemo početi u kazalište.“ Ponovo smo se pogledali i dali znak braci da se digne i kaže ono što nam je već dugo na srcu. Braco je ustao i rekao: „Tata, nije moguće da nakon toliko godina braka i nas četvero djece, da se vežeš s drugom ženom! Nije moguće da se nećeš moći pomiriti sa svojom zaručnicom, našom majkom, da bismo mogli slaviti sretan Uskrs.“ Tata je zaplakao kao nikad, okrenuo se ženi i zamolio je: „Radi ljubavi ove moje djece, molim te udalji se iz naše obitelji.“ Plaćući je govorio: „Tebe, moja zaručnice, majko naša, molim te, vrati se onim starim putem, jer te samo on vodi do nas, do sreće tvog života!“

Mirjana Ledić,
VII. razred, Leverkusen

II. nagrada

Jedan čovjek sjedi sam na klupi ...

Jedan čovjek sjedi sam na klupi i gleda u prazno. Svaki dan sjedi on sam. Nikoga nema. Ljudi prolaze, ali njega nitko ne vidi. Nikad ga nitko nije primijetio. Nikad ga nitko nije ni vidio, ali on ipak po-

stoji. Jedan čovjek kao i svi drugi. Ali ipak različit, drukčiji. Prolaze ljudi obučeni po najnovijoj modi, a jedan čovjek sjedi sam u najobičnijoj, poderanoj robi, u probušenim cipelama. Prolaze ljudi, veseli, grubi, pametni, ludi, ali svi su ipak ljudi. Jedan ih čovjek gleda, ali on ne pripada njima. Prolaze ljudi, dobri i ludi, ali svi su oni ljudi, bogati, dobri i ludi, ali ne vide jednog čovjeka koji ništa nema. On ne spada među ljude, jer on ništa nema. Što je on već ništa, jednostavno ništa? Čovjek koji ima srca, ali škole nema. Zato je ništica, misle mnogi. Jedan čovjek sjedi sam na klupi, ljudi prolaze, njega nitko ne vidi, on priča sam sa sobom, s vjetrom, s vodom, s ribama, s pticama, sa cvijećem, s drvećem, s klupama, vuče nogu za nogom, broji dane, misli na život poslije smrti i kako će u nj doći. Jedan čovjek sjedi sam na klupi i gleda u prazno, i nikog nema, i nitko ga nikad nije htio. Kamo god je došao izbacili su ga vani, sva su mu vrata zatvorena bila.



„Stranac – Ausländer“ Dragutina Trumbetaša

Htio je raditi, ali posao nije dobio jer su rekli da lopovima posla ne daju, lopovima ni onima koji zaudaraju. Takve ljude ne trebaju, i rekli su mu u oči da je nepotreban i neka ide tamo odakle je došao. Ali kud će jadnik ići kad domovine nema, nikoga nema, kad ga nitko neće, nitko ne žali. Nitko ga u životu nije nikad požalio osim njegovih roditelja i pradjedova kojih već odavno nema. Sada ga nitko neće, a prije, pred puno godina, rekli su mu da će mu dati kruha jer su ga trebali, a sad ga ne mogu vidjeti, žele ga se što prije riješiti, sad im više nije potreban. Ide po ulici, svi se uklanjaju, ismi-

javaju ga. On ide tražiti kruha među otpacima, ali ga rijetko kad nađe. A kad to netko vidi, ne da mu niti to. Ljudi bacaju jelo, a on gleda. Ni to mu ne daju, jer ga ne mogu vidjeti. U rođenu bi zemlju išao, ali nema novca za kartu. Ni tamo ga više neće. Jedan čovjek sjedi sam na klupi i moli Boga da rasvijetli pamet grubim ljudima s bezbrojnim grijesima. Prolaze ljudi koji su nekad čak s njim došli. Ali ni oni ga više ne poznaju, svi su gospoda, skoro bogataši, inženjeri, ali svi su oni ipak isti kao i čovjek na klupi. Vratiti se nikad ne misle, državljanstva imaju, svoj materinji jezik ne znaju jerga se srame, njihova djeca taj jezik ni ne poznaju. Jedan čovjek sjedi sam na klupi danju i noću, ljeti i zimi. Godine prolaze, a on još uvijek sjedi u istom kaputu, u istim cipelama, gladan, bez pare u džepu, ali s krunicom u ruci, moli Boga danju, noću, da ga uzme što prije u svoje kraljevstvo. Bogati prolaze, ali njega ni ne pogledaju, a on ih gleda i moli Boga da im oprost. Ljudi prolaze, njega nitko ne vidi, svatko samo na sebe gleda, sve mu je važnije nego jedan čovječji život. Ljudi prolaze, smiju se, a njemu nikad nitko osmijeh ne dariva. Samo jedan osmijeh bi ga u kralja pretvorio, s radošću i mnogo lakše bi kroz život koracao. No što to koga briga. Svatko se brine samo za sebe. Ljudi bez srca prolaze, a jedan čovjek moli Boga da im sve oprost, pogotovo onima koji su našli, izvan domovine, NOVOG BOGA koji se NOVAC zove, koji svoj jezik ne govore, u krvku nikada ne idu, Bogu se nikada ne mole, u domovinu se vratiti nikad više ne žele. Srca već odavno nemaju, zadovoljstva, sreće, radosti, osmijeha ne poznaju. Jedino su svome bogu NOVCU vjerni, u njemu vide spasitelja, a ne upropastitelja. Zbog toga ih ne boli glava. Glavno je da imaju svoga „boga“. Za nj sve daju. Zato i postoje tolika ubojstva, i ratovi, i glad, jer oni su samo svome bogu NOVCU vjerni, jer on je za njih najveći, najjači, bez njege se ne može živjeti. Jedan čovjek umire, poslije toliko godina muke, na klupi, i nitko ga ne žali, svima je svejedno. Crveni križ ga odvozi, a ljudi kažu „HVALA BOGU“ da smo se barem jednoga riješili. I svijet ide dalje, kao da ništa nije ni bilo, kao da nikad nije ni postojao. Jedan čovjek je sjedio godinama na klupi, sad ga više nema, život ide dalje. Jedan čovjek je godinama sjedio na klupi, a imao je najgore ime svijeta: AUSLÄNDER!

Dubravka Paradiš, 16 g., Stuttgart

III. nagrada

Napuštena djeca

*Sve više djece ostaje bez mame,
sve više djece ostaje bez tate.
Mame i tate još su im u životu,
za tu veliku odgovornost ne podnose
sramotu.*

*Što su kriva ta bića živa,
pa roditelj od njih potajno se skriva?
Roditelju za rođeno dijete srce otvori,
jer plačem svojim ono mnogo vam
govori.*

*Vratite se djeci svojoj da ne budu
sama,
dozvolite im da upoznaju lijepa imena
tata i mama.
Mame i tate, ako se poštujete
imena tog,
za vas rajska vrata zaključat će Bog.*

*Otac naš ne prima bića zle duše
koja dozvole da djeca im se od žalosti
guše.
Napuštena braćo i sestre, iz srca vas
pozdravljam,
za svaki povratak roditelja vašeg
dušom odzdravljam.*

Snježana Musa, IV. razred, Backnang



Ova mala, siromašna seljanka, kao da govori sa Snježanom Musa: „Vratite se djeci svojoj!“

MAINZER ANZEIGER „Integrieren, aber Erbe erhalten“

Montag, 19. Mai 1980

Kroaten appellieren an die Deutschen / „Bibel-Olympiade“ aus Lukas-Evangelium

LI - Gott möge helfen, „daß uns dieses Volk nicht zu assimilieren versucht, sondern uns in seine Gesellschaft gerecht integriert, daß es die Bewahrung unserer Identität unterstützt und zur Herstellung einer Partnerschaft mit Gastarbeitern beiträgt“.

So sprach der kroatische Pater Ignatius Vugdelija im Namen aller Landsleute in Deutschland gestern im Dom ein Gebet und beschrieb damit das Hauptziel der 82 katholischen kroatischen Missionen in der Bundesrepublik: Integration der Kroaten in die deutsche Gesellschaft unter Beibehaltung des nationalen und kulturellen Erbes. 50 kroatische Jugendgruppen aus der gesamten Bundesrepublik zeigten gestern nach dem Gottesdienst in der Rheingoldhalle, was darunter zu verstehen ist: beim neunten kroatischen katholischen Jugendtreffen boten sie in blau-weiß-roter Nationaltracht Tanzvorstellungen und Liedvortritte.

Da machten junge Deutsche und Kroaten zusammen Kammermusik, da rezitierten sie in kroatischer Sprache Gedichte an die Heimat („überall helfen wir, die Industrie zu entwickeln, und bei uns ist noch Mittelalter“).

Die Kroatische Katholische Mission in Mainz besteht seit 1967 und wird von Pater Pevic in der Zimmeranskirche geleitet. Die Arbeit der Mission umfaßt neben der pastoralen Betreuung der etwa 6000 „Mainzer“ Kroaten besonders Sozialberatung und die Pflege des kulturellen Erbes. Auch Deutsche können an den Veranstaltungen teilnehmen. Pater Pevic hält es für wichtig, daß seine Landsleute noch mehr Kontakt zu ihnen bekommen. Gestern empfing nun die Mainzer Mission 50 Jugendgruppen aus anderen Städten zwecks gemeinsamer Selbstdarstellung in der Rheingoldhalle. Eine Ausstellung von Kinderbildern



EINEN EINBLICK in kroatische Folklore wurde gestern in der Rheingoldhalle gegeben. Bild: Reiner Wierick

zeigte, wie kroatische Schüler das Evangelium sehen. Das Evangelium, speziell das von Lukas, stand am Tag zuvor in Frankfurt im Mittelpunkt, als nämlich die 50 Jugendgruppen bei der „Kroatischen Bibel-Olympiade“ ihre Kenntnisse unter Beweis stellten: 100 Fragen zum Lukas-Evangelium und 15 zur kroatischen Geschichte wurden so gut beantwortet, daß nach der Punktzahl gleich fünf erste Plätze herauskamen (Frankfurt, Ludwigsburg, Reutlingen, Stuttgart und Wuppertal), und das Los über die drei ersten Plätze

entscheiden mußte. In der Rheingoldhalle wurden gestern die Gruppe aus Ludwigsburg für den ersten, die Gruppe aus Stuttgart für den zweiten und die Frankfurter für den dritten Platz geehrt.

An dem Jugendtreffen in Frankfurt und Mainz nahmen auch der kroatische Bischof Dr. Dragutin Nežić, der Limburger Weihbischof Walter Kampe, in Vertretung für Bischof Volk Generalvikar Lulay und der Referent der Bischofskonferenz für Ausländerarbeit, Dr. Reimund Amann, teil.

O 9. susretu hrvatske katoličke mladeži i o biblijskoj olimpijadi informirala su i nje-mačka sredstva javnog propčavanja. Osim „Mainzer Anzeiger-a“ (v. gore), o susre-tu naše mladeži pisale su različite biskupijske novine kao i KNA (v. str. 23).

U sve većem broju naših misija formiraju se i sastavi svirača frule. Kako mladi umi-ju izvrsno ovladati tehnikom sviranja ovoga instrumenta, najbolje je pokazala ova grupa (v. dolje) iz Essena.



BERLIN

„Ovdje se uvijek nešto događa”

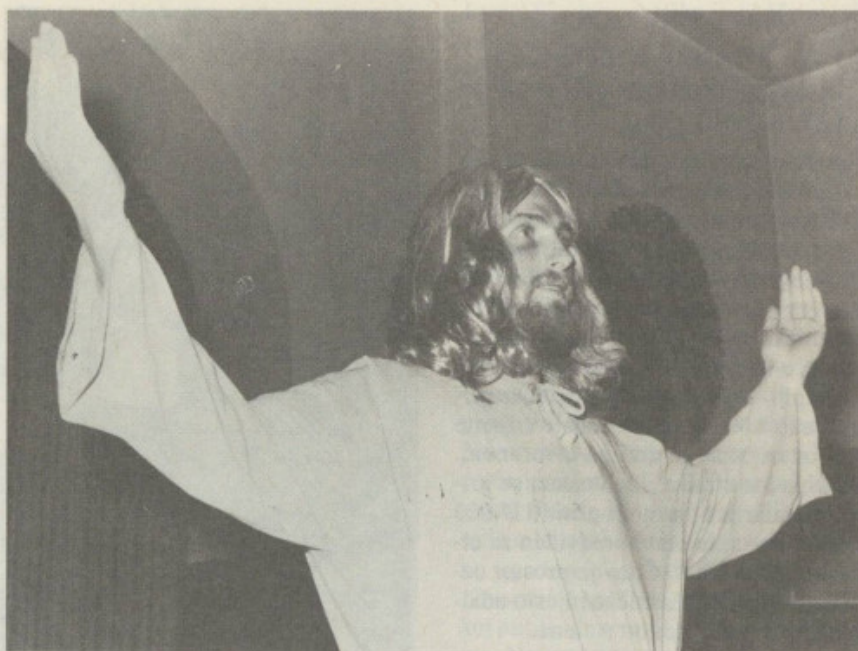
Ovaj najveći njemački grad koji broji preko tri milijuna stanovnika podijeljen je 1948. godine na istočni i zapadni dio. Zid što ga je 1961. g. podigla DDR da spriječi odlazak stanovništva na zapad najjasniji je pokazatelj ne samo njemačke, nego i svjetske podvojenosti. U zapadnom Berlinu živi oko dva milijuna stanovnika. To su najvećim dijelom Prusi, ali je i broj stranaca vrlo velik. Berlin ima svoju dugu i burnu povijest. Od Bismarcka pa do 1945. g. bio je on glavni grad Njemačkog carstva. Zloglasni nacional-socijalizam i njegov vođa Hitler provodili su svoju krvavu politiku uništavanja upravo iz ovoga grada koji je 1945. g. skupo platio prisutnost „nadčovječjih” ideologa u svojoj sredini: bio je gotovo potpuno uništen. Iza rata se grad brzo oporavio i zahvaljujući njemačkom „gospodarskom čudu” privukao i zaposlio velik broj stranaca među kojima su, poslije Turaka, naši radnici najbrojniji.

ASCHAFFENBURG

Izložba slika Kate Arbas-Obert



U nedjelju 27. travnja o.g. otvorena je u prostorijama Hrvatske katoličke misije u Aschaffenburgu izložba slika Kate Arbas-Obert. Već pet godina bavi se naša Ličanka naivnom umjetnošću, naročito slikanjem na staklu. Ljudi, kuće i stabla su njezini omiljeni motivi. Domovinski krajolik je gotovo uvijek upri-



Naš mladi glumac S. Kodžoman izvrsno je glumio Isusa u „Muci Kristovoj” u Berlinu

Biskupija Berlin broji oko 420.000 katolika. Obuhvaća oba dijela grada i dio područja DDR-a. Biskup rezidira u istočnom Berlinu. U zapadnom Berlinu živi danas oko 270.000 katolika. Broj hrvatskih katolika iznosi oko 15.000.

Hrvatska katolička misija osnovana je 1969. g. i povjerena splitskim franjevcima. Već 1973. godine misija je dobila veliki centar-sigurno najveći hrvatski centar na svijetu. Misija ima i svoju crkvu (tik uz centar) i svoj dječji vrtić. Sve je ovo doprinijelo da je misija mogla razviti vrlo veliku pastoralnu, socijalno-karitativnu i kulturnu djelatnost. Duhovne obnove, misije, devetnice i trodnevne koje drže propovjednici i predavači iz domovine sastavni su dio

sutnjen u njezinim radovima. Njemački gosti su bili ugodno iznenađeni ljepotom Katina stvaralaštva. Za dobro raspoloženje njemačko-hrvatske publike pobrigala se „Muška klapa” iz Frankfurta, mladići i djevojke u narodnim nošnjama, te franačka kapljica. Svakako su ovakvi susreti između Hrvata i Nijemaca, posebno povodom naših kulturnih manifestacija kao što je ova, od velike koristi, budući da doprinose pravilno shvaćenoj integraciji koja ide za tim da stranci sačuvaju svoje izvorne vrednote i doprinesu kulturnom obogaćenju i točnom informiranju domorodaca.

misijskog djelovanja. Vjeronaučna pouka je na zavidnoj visini. Godine 1976. osvojila je berlinska ekipa prvo mjesto na biblijskoj olimpijadi i putovala u Svetu zemlju. Nedavno je jedan član te pobjedničke grupe, mala Pelić, preminula u 16. godini od leukemije. Njezina smrt duboko je potresla i rastužila hrvatske vjernike u Berlinu. Dječji zbor spada ne samo po broju pjevača, nego i po kvaliteti pjevanja, među najbolje dječje zborove naših misija. Velikom zboru odraslih često pomogne svojim bariton-basom g. Tomislav Neralić, stalni pjevač Njemačke opere u Berlinu. Dramska grupa je u Velikom tjednu o.g. dva puta davala „Muku Kristovu” u prepunoj crkvi. Mladi glumci su vrlo uvjerljivo i uspješno obavili svoj posao. Berlinska radio-postaja je opširno i pohvalno izvijestila o tom igrokazu. Predavanja za mladež i odrasle održavaju se redovito. Kontakti s obiteljima i pojedincima, te s mjesnom Crkvom i berlinskim vlastima, su važan vid misijskog djelovanja. U okviru misije postoji nogometni klub, kuglaški klub i folklorna grupa.

U ovom velikom, udaljenom, osamljenom, protestantskom gradu Hrvatska katolička misija uspješno navješćuje poruku Evanđelja, velikodušno dijeli kruh gladnima i potrebnima, brižno čuva „rič hrvacku” i narodno ime. „Ovdje se”, kako nam reče jedan mladi Livanjac, „uvijek nešto događa”. Iv.

ELLWANGEN-SCHÖNENBERG

Prvo hrvatsko hodočašće u biskupiji Rottenburg-Stuttgart (22. 6. 1980.)

Hrvatska katolička misija Aalen organizira prvo hrvatsko hodočašće u biskupiji Rottenburg-Stuttgart. Hodočašće se održati 22. lipnja u Gospinu svetištu Ellwangen-Schönenbergu. Grad Ellwangen je poznat kao hodočasničko i izletničko mjesto. U njemu se nalazi najveće svetište Majke Božje u ovoj biskupiji. Crkva s galerijama može primiti oko 4.000 vjernika. Kad je vrijeme lijepo, sv. Misa se drži na otvorenom. Sa zapadne strane crkve nalazi se prirodna galerija koja može primiti 17.000 hodočasnika, te plato predviđen za oltar i oltarski šator. Čitav je prostor ozvučen. Ovo hodočasničko mjesto udaljeno je svega 17 km od Aalena.

Evo programa ovoga prvog hrvatskog hodočašća:

1. Od 9 do 10 sati prigoda za sv. ispovijed.
2. U 10.30 sati blagoslov odlijeva pralika Gospe velikog zavjeta, prvog lika Majke Božje kod Hrvata. Stvarno se radi o prvom odlijevu pralika za Hrvate u tuđini. Kao što je poznato, pralik potječe iz druge polovice 11. stoljeća. Pronašao ga je hrvatski arheolog fra Lujo Marun 14. 5. 1892. god. na Crkvini u Biskupiji kod Knina. Odjeven u srebrno-



Crkva Majke Božje u Ellwangen-Schönenbergu

zlatnu kopiju, pralik je bio središte veličanstvene proslave tisućgodšnjice hrvatske kraljice Jelene 1976. g. u Solinu. Odonda kao Gospa velikog zavjeta obilazi hrvatske katoličke crkve širom domovine. Ove godine, 22. 6., dolazi po prvi put k Hrvatima u tuđini.

3. Blagoslov križa iz jubilarne godine hrvatskog kneza Branimira (879.-1979.).

4. Procesija s pralikom Gospe velikog zavjeta. Pralik će nositi 4 djevojke u bjelini, a pratit će ga 12 mladića u hrvatskim narodnim nošnjama. Na čelu procesije mladić u narodnoj nošnji nosi križ iz jubilarne Branimirove godine. S desne i lijeve strane prati ga po jedna djevojka u narodnoj nošnji. Za njima slijedi grupa od 40 mladića i djevojaka u hrvatskim narodnim nošnjama.

5. Sv. Misa, sv. potvrda i sv. pričest. Iz domovine dolazi hvarski biskup mons. Celestin Bezmalinović.

6. U 12.30 sati ručak.

7. U 14 sati kulturno-zabavni program. Predavanje drži o. Josip Soldo, profesor povijesti i crkvenog pjevanja. Folklorna grupa Hrvatske katoličke misije iz Nürnberga, pod ravnanjem o. J. Kokorića, izvodi hrvatska narodna kola, pjesme i dr. Svirat će i tamburaški orkestar. Hrvatska braćo i sestre u tuđini! Sve Vas srdačno pozivam da dođete u Ellwangen-Schönenberg 22. 6. 1980. godine. Tu Vas čeka Gospa velikog zavjeta. Zato se 22. 6. 1980. g. uputite prema Ellwangen-Schönenbergu.

Srdačno Vas pozdravlja hrvatski župnik na ovom području o. Kruno Vukušić.

NEUSS

Deseta obljetnica Hrvatske katoličke misije u Neussu

Umjesto samohvale i kritike što je sve učinjeno, a što propušteno u proteklih deset godina postojanja i rada Hrvatske katoličke misije u Neussu (do 1975. g. Neuss je bio u sklopu s misijom u Düsseldorfu), naš župnik pater Tomislav Duka organizirao je povodom ovog jubileja tjedan duhovne obnove.

Nalazili smo se upravo u neposrednoj pripravi za blagdan Uskrsnuća Gospodinova. Nedjelja svečanog Isusova ulaska u Jeruzalem bila je za nas početak duhovne obnove. Prigodnu propovijed održao je o. Vjenceslav Glibotić koji je i predvodio tjedan duhovne obnove. Program se uglavnom odvijao u večernjim satima. Večeri su započinjale euharistijskim slavljem. Potom smo se zajedno našli u dvorani, da bismo aktivno pratili prigodna predavanja.

Otac Vjenceslav Glibotić, voditelj ovih pučkih misija, uspio je na jedan prikladan i plastičan način približiti slušateljstvu kult Marije, toliko štovane u hrvatskom narodu. Dr. Ivan Grbešić, naš poznati psiholog, aktualnim je temama kroz svoja stručna predavanja sadržajno upotunio sveukupnost duhovne obnove. Vjernici su izlaganja pratili s puno zanimanja i oduševljenja. Problem presađene obitelji migranata promatran sa socijalno-kulturnoga, religioznog i nacionalnog gledišta, problem druge generacije, te problem kako razgovarati s djetetom u izmijenjenim prilikama, sve je to potaklo prisutne na živu diskusiju poslije predavanja. Tu su bili prisutni i hrvatski misionari iz obližnjih mjesta. Otac Glibotić i dr. Ivan Grbešić vodili su i zasebne razgovore s mladima i odraslima, s roditeljima i samcima, s pojedincima i grupama. U slobodno vrijeme zajedno sa župnikom patrom Tomislavom obišli su i neke obitelji. Prigodni filmovi s religioznom

i kulturnom tematikom prikazivali su se svake večeri kao didaktička dopuna. Otac Glibotić je zaključno izdvojio pojam i potrebu zajedništva. „Samo po zajedništvu možemo u dalekim bespućima tuđine ostati s Bogom i u svom narodu“, rekao je o. Glibotić. Na uskršni smo ponedjeljak radosna srca pjevali Te Deum velikom Bogu za sve darove koje smo kroz ove dane primili. Crkva bijaše dupkom puna. I oni koje je tuđina i vrijeme nagrizlo u duši, našli su snage da se pridruže misijskoj zajednici. Došli su kao svoji k svojim. L. Zovkić

BIRNAU. U ovom poznatom prošteničkom mjestu na Bodenskom jezeru okupilo se 18. 5. 1980. g. preko 5000 hrvatskih hodočasnika. Svečanu sv. Misu predvodio je i preko nje propovijedao pom. splitski biskup mons. Ivo Gugić. Okupljenim krizmanicima iz Singena i susjednih misija on je podijelio sakrament sv. potvrde.

ULM

Susret hrvatskih vjeroučenika u rottenburškoj regiji



„Djeca i mladi imaju i kod Karitasa i kod mene uvijek prednost. K meni je došao jedan biskup iz Brazila. Ostavio sam ga u mojem stanu, a došao sam k

vama pozdraviti vas i zaželjati vam mnogo sreće i sunca u životu”. Na te riječi patra Sarbacha, direktora Karitasa u Ulmu, odgovorilo je burnim pljes-

kom 667 vjeroučenika iz 12 Hrvatskih katoličkih misija u biskupiji Rottenburg-Stuttgart, koji su se 26. travnja 1980. g. sastali u Ulmu. Hrvatski misionari i njihovi suradnici posvećuju posebnu pažnju mladoj generaciji Hrvata imajući na umu da je mladež nada i budućnost kako hrvatskoga naroda, tako i Katoličke Crkve. Zato se organiziraju različita predavanja, vjeronauk na hrvatskom jeziku, kulturno-zabavni programi, te različiti susreti na lokalnom, regionalnom i saveznom planu. Uz vjersko i kulturno blago mladima se pruži prilika i za sportska natjecanja. Na susretu u Ulmu najviše su sportske sreće imali mladi iz Balingena i Stuttgarta. Skladno pjevanje dječjih zborova iz misija u Ludwigsburgu i Esslingenu ugodno je iznenadilo sve prisutne. „Zvončiči” iz Ulma, poznati i njemačkoj publici, nastupili su sa svojim frulama. Najveći broj bodova u svim vrstama natjecanja postigli su predstavnici misije Balingen i osvojili prvo mjesto. Za njima slijede predstavnici Göppingena, Ulma i Stuttgarta. Hrvatski studenti teologije iz Eichstättta razveselili su mlade veoma šarolikim glazbenim programom.

M. K.

SINDELFINGEN

Da se ne zaboravi ono drago i sveto

Na Mali Uskrs 13. 4. 1980. godine Hrvatska katolička misija priredila je koncert narodnih i zabavnih pjesama za sve naše ljude koji se nalaze na tom području. Župnik fra Jozo Zrnčić i njegovi suradnici organizirali su taj koncert u suradnji s gradom Sindelfingenom. Za tu zabavu dobivena je velika gradska dvorana (Stadthalle). Odaziv naših ljudi bio je veoma dobar. Te se večeri u dvorani okupilo 450-500 ljudi. Nastupili su poznati zagrebački umjetnici, „Zagrebački vokalno-instrumentalni kvintet”. Na programu su bile pjesme iz gotovo svih krajeva naše Domovine. Najviše su oduševile pjesme iz Dalmacije.

Gosti iz Zagreba pjevali su zaista profesionalno i nitko nije požalio što se te večeri našao u dvorani. Jedna žena na koncu priredbe reče: „Nisam nikada u životu čula ovako lijepu pjesmu!” Ona je izrekla ono što su sigurno mnogi te večeri doživjeli. Izvođači su u svoj program unijeli mnogo veselja, otvoreno-



Misionar o. J. Zrnčić zahvaljuje zagrebačkim gostima i domaćem folkloru na prekrasnoj priredbi

sti i profinjenog humora, tako da je cijela večer bila jedan veliki pljesak i nezaboravni doživljaj.

Te je večeri nastupila i „Folklorna grupa Hrvatske katoličke misije Sindelfingen” i pridonijela da je veselje bilo još potpunije. Igrana je i tombola, a posebno su ostali zadovoljni oni koji su dobili novoizlašlu knjigu „Katolička Crkva i Hrvati izvan Domovine”.

VIS „KONTIKI” pobrinuo se da se veselje i dalje nastavi uz pjesmu i ples. Na kraju se župnik fra Jozo zahvalio gostima iz Zagreba i ostalim izvođačima i zamolio ih da opet uskoro dođu, što su oni i obećali. Ovakvi susreti znaju razveseliti ovaj naš izvandomovinski život i unijeti u nj nove snage, da se izdrži i da se ne zaboravi ono što nam mora biti drago i sveto.

L. Š.

KÖLN Koncert pjesama narodne i zabavne glazbe

Pri naviještanju Vesele vijesti Crkva promiče duhovna dobra među ljudima. U tom se poslu vjerski radnici služe brojnim sredstvima, pa i glazbom, jer ona, poput drugih medija javnog priopćavanja, pridonosi formiranju ljudske osobnosti. Zato je koncert pjesama zabavne i narodne glazbe koji je organizirala Hrvatska katolička misija u Kölnu imao, osim zabavnog, i formativni (odgojni) karakter.

U Kölnu su 12. travnja o. g. zagrebački umjetnici Boris Nikolić, Matiša Rajčić, Ivan Pincetić, Hrvoje Matić, Ljiljana Budičin-Manestar i Ivica Kršek održali vrlo uspješni koncert. Brojna publika je s oduševljenjem slušala ove naše vrsne majstore glazbe i nagrađivala ih burnim aplauzima.



Zagrebački umjetnici za vrijeme nastupa u Kölnu

MAINZ

„Zaručnici” u kardinalovu gradu

Dramska grupa Hrvatske katoličke misije iz Stuttgarta izvela je 13. 4. 1980. g. u Mainzu Zirdumov igrokaz „Zaručnici”. U dvorani „Bürgerhaus” okupilo se oko 250–300 gledatelja. O. Pavić je najprije pozdravio glumce i publiku, a o. Žmire je tumačio sadržaj ovoga igrokaza komu je u središtu naša mlada seljanka presađena u njemački, gastarbeiterski svijet. Akteri ove drame su vrlo uspješno obavili svoj zadatak. To se isto može reći i o koreografima i preuređivačima pozornice. Sam igrokaz je vrlo poručljiv, ali nam se čini da je u sludunjavosti i forsiranju nekih nestvarnih momenata pomalo prenatravan. Proklinjanje Njemačke koja je skrivila moralni i duševni lom zaručnice Dragice moglo je mirne duše biti izostavljeno. Slične se naime stvari događaju i s našim brojnim djevojkama koje sa sela dođu u grad, a da nitko ne pomišlja kako zauvijek treba ostati na selu. Ima u ovom komadu, ali to je autorova stvar, dosta nategnutih i improviziranih momenata, kako bi slika bila zaokruženija, a osjećajni (plačni) momenat veći. Veliki dio publike pozorno je pratio radnju na pozornici, suživljavao se s patnjama „tete Kate” i situacijama drugih aktera. Jedna pak vrlo mala grupa smetala je ozbiljnom doživljavanju same drame.

Komentiranje pojedinih riječi, gesta i scena u „Zaručnicima” sa strane vikača iz publike ne samo da je ometalo izvođače igrokaza u njihovu poslu, nego je, a to je žalostnije, pokazivalo i sav kazališni primitivizam tih naših glasnih sveznadara. Od začinjavaca i skazanja pa do naših dana kazališni su komadi odgajali i oplemenjivali našega čovjeka. Nadamo se da će izvrsni stuttgartski „Zaručnici” pomoći pojedincima da glumu razlikuju od nogometnih utakmica i da u pravim glumama i dobrim sadržajima, kao što je ovaj, uče kulturu i život.

Iv.

Hrvatska katolička misija Mainz proslavila je 11. 5. 1980. g. vrlo svečano Majčin dan u crkvi sv. Petra u Mainzu i u crkvi u Rüsselsheimu. Solo-pjevanje i recitale vjernici su nagradili aplauzom. Trogodišnja Ljiljana Mamić svojom je pjesmom „Ljubim te, majčice” pobrala najviše pljeska i izmamila najviše suza. Vjernici će dugo pamтити poruku nevine djece. Za uspješnu proslavu treba posebno zahvaliti s. Dioniziju Tomas, pastoralnoj suradnici.

ESSLINGEN. U nedjelju 4. svibnja 1980. g. naša misija u ovom gradu na Neckaru svečano je proslavila Majčin dan. Velika crkva sv. Pavla bila je gotovo dupkom puna za vrijeme koncele-

brirane sv. Mise. O kršćanskom poimanju majčinstva propovijedao je o. Ignacije Vugdelija. Poslije podne se u Neckarhalle okupilo oko 500 vjernika na kulturno-zabavni dio programa. Mladi u Esslingena, VIS „Naša zvona” iz Frankfurta, folklorna grupa Branimir iz Ludwigsburga i narodni guslar izveli su vrlo kvalitetne točke koje „liječe dušu”, a izmamljuju pljesak i suze. Misijski duet „Esslingen” potresao je do u dno duše sve prisutne pjesmom „Samo malo sunca u moj tmurni dan”. U ime biskupije Rottenburg-Stuttgart publiku je toplo pozdravio g. W. Eckert, poslovođa u biskupijskom referatu za inozemce. U pauzama se igrala tombola. Dobra organizacija i misijski list, tiskan za ovu prigodu, učinili su da je na proslavu došlo zbilja mnogo svijeta. Bio je to dan koji će vjernici dugo pamтити.

Iv.

NEVIGES. I ove su godine, 26. 5., naše misije u Ruhru i okolici organizirale zajedničko hodočašće u ovo poznato svetište kod Wuppertala. Okupljenom mnoštvu od preko dvije tisuće vjernika govorio je pom. sarajevski biskup Tomislav Jablanović. On se posebno osvrnuo na radosnu činjenicu da mi Hrvati smijemo na Duhovski ponedjeljak slaviti blagdan Marije, Majke Crkve. Papa je naime taj privilegij dao nama i Poljacima.

BALINGEN

Još jedan hrvatski centar u biskupiji Rottenburg-Stuttgart

30. svibnja ove godine dobila je Hrvatska katolička misija Balingen nove prostorije u Hindenburgstr. 8. Osim župnog i socijalnog ureda u zgradi misije nalaze se i prostori za sastanke naših ljudi. Pred šezdesetak uzvanika (uglavnom Nijemaca) najprije je govorio misionar vlč. I. Komadina. Riječima apostola Pavla da „hrabrimo jedni druge“ on je pozvao Nijemce na suradnju, na zajedništvo i toplo zahvalio biskupiji Rottenburg-Stuttgart na brizi koju pokazuje prema inozemcima. On je zaželio da ovaj centar „bude komadić domaćeg ognjišta“. Poslije misionara govorio je pomoćni mostarski biskup Pavao Žanić. On je najprije zahvalio njemačkom narodu i državi, a posebno Crkvi u biskupiji, na gostoprimstvu koje su pokazali prema našim radnicima. Dodao je da je i Izrael bio u Egiptu dobro primljen, ali da je na koncu morao bježati. „Ako moj hrvatski narod“, nadodao je biskup, „napusti Njemačku, neka to ne bude zbog moranja i u bijegu, nego iz ljubavi prema svojoj domovini“. Biskup Žanić je svoj nagovor zaključio riječima: „Dužnost mnogo znači, a ljubav još više. Njemački narod i Crkva ne čine prema strancima samo duž-

nost, nego pokazuju i ljubav“. Referent za strance u biskupiji Rottenburg prelat E. Mühlbacher vrlo zorno je protumačio u svom govoru značenje riječi Hrvatska katolička misija. Budući da u definiciju misije ulazi i mobilnost, on je, u ime biskupije, darovao misiji VW-Kombi. Grupa mladih u narodnim nošnjama otpjevala je za goste nekoliko hrvatskih pjesama (S onu stranu Plive, Za vsaku dobru reč, Od zidina starih i Tiho, tiho, tiše) i izrecitala dva prekrasna teksta (Sinko, tugo moja i Sačuvaj, Gospodine, vatru na ognjištima našim). Osim dekana, mjesnog župnika i gradonačelnika, prisutnima je govorio i pokrajinski poslanik Landrat Lazi. On se požalio da je premalo kontakata između Nijemaca i stranaca i pozvao strance da uče njemački. Na kraju službenog dijela programa prikazan je (iza uvoda o povijesti hrvatskog naroda i Crkve na njemačkom jeziku) naš film „Crkva u Hrvata“. Iza toga su se svi prisutni našli oko zajedničkog stola gdje su bila ponuđena domaća jela i pića. Sutradan je proslava otvorenja centra bila upriličena za naše ljude kojih na području misije Balingen ima oko 3.000.

Cijeli se program otvorenja centra odvijao u vedrom raspoloženju i vrlo neusiljeno. Čestitamo! *Iv.*

MANNHEIM. U župnoj dvorani sv. Petra u Mannheimu otvoren je 20.4.1980. g., poslije sv. Mise, Obiteljski seminar. U dvorani se našlo oko 350 naših ljudi koje je najprije pozdravio direktor Karitasa. U ime grada Mannheima skup je pozdravio i održao kratko predavanje g. Lidy. On je obećao i nagrade za sve one koji budu prisustvovali svim predavanjima ovoga seminara.

„Filip Grabovac“, folklorna grupa Hrvatske katoličke misije Mainz, sudjelovala je na svečanom otvaranju obiteljskog seminara u Mannheimu 20. travnja 1980. g. Grupa je izvela nekoliko narodnih kola iz Bosne i Slavonije. Gospodin Mijo Suk svirao je na harmonici i pjevao narodne i zabavne pjesme. I folklorna grupa i njezin solist unijeli su neobično vedro raspoloženje među naše radnike i radnice u tom kraju.

FRANKFURT. Pomoćni splitski biskup I. Gugić podijelio je na blagdan Duhova 170-ci krizmanika sveti sakrament potvrde. Glavninu krizmanika sačinjavali su vjeroučenici iz Frankfurta. Njima su se pridružili krizmanici iz Offenbacha, Darmstadta, Mainza, Giessena i Wetzlara. Prostrana katedrala nije mogla primiti sve vjernike koji su toga dana htjeli biti u crkvi. Bilo ih je oko 4.000.

MARIENTHAL. Na Duhovski ponedjeljak 26. svibnja o.g. okupilo se u Marijinu svetištu u Marienthalu oko 2.500 hrvatskih vjernika iz Frankfurta i okolnih misija na već tradicionalno svibanjsko hodočašće. Poslije Križnog puta hodočasnici su prisustvovali svečanoj svetoj Misi preko koje je zanosno propovijedao pom. splitski biskup I. Gugić. Poslije objeda vjernici su se našli na kulturno-zabavnom programu u Eltville-u, u Rheingauhalle. Dječji zborovi iz Offenbacha i Frankfurta, klapa iz Frankfurta, te Croatia i VIS „Naša zvona“, također iz Frankfurta, pobrigali su se za vrlo sadržajno i ugodno popodne. Mladi Nijemci iz Eltville-a, pod ravnanjem svojega kapelana o. J. Bebića, izvršno su pjevali hrvatske pjesme i pobrali puno pljeska. Sve prisutne je pozdravio i gradonačelnik Eltville-a.

Za ples je svirao VIS „Naša zvona“ iz Frankfurta do u kasnu večer. *Iv.*



Prije svečane sv. Mise naši vjernici su obavili pobožnost Križnog puta u Marienthalu

NAŠI POKOJNICI

BEČ

✠ In memoriam
o. dr. Mirku Čoviću



o. Mirko dr. Čović

U Beču je 8. svibnja 1980. godine umro o. fra Mirko dr. Čović, član Provincije Presvetog Otkupitelja u Splitu i dugogodišnji misionar za naše radnike u Austriji.

Pokojnik je rođen 1908. g. u Tučepima kod Makarske. U franjevački red je stupio 1926. g., a bogosloviju je diplomirao u Makarskoj. Za svećenika je zaređen 1932. godine. Studij južnoslavenskih književnosti, te češkog i talijanskog jezika u Zagrebu i Pragu zaključio je diplomom na Zagrebačkom sveučilištu 1939. godine. Doktorirao je iz slavenske filologije u Grazu 1948. g.

Svršetak rata zatekao ga je u Austriji. Tu je upregao sve sile svoga srca i uma da bi pomogao svima potrebnima. Tih je u poratno vrijeme bilo vrlo mnogo. Cijela Austrija bila je njegovo misijsko područje. Godine 1960. osnovao je u Beču Hrvatski dušobrižnički centar koji je 1967. g. povjerio mlađima, a sam je u njemu radio sve do svoje nagle smrti. Kroz duge godine pomagao je svima bez razlike. Bio je „spasitelj sirotinje“, brat braći, veliki prijatelj ljudi, čovjek čvrste vjere i vedra duha, uzorna života.

O. Mirko se bavio i književnim radom. Objavio je nekoliko knjiga u originalu i prijevodu. Napisao je niz članaka s područja književnosti, narodnog pjesništva, književne povijesti i sl.

Pogrebnu sv. Misu za o. Mirka služilo je 13. svibnja o. g. preko 40 svećenika iz domovine i inozemstva u franjevačkoj

crkvi u Beču. Velik broj naših vjernika oprostio se toga dana od svoga dugogodišnjeg misionara. Od pokojnika se oprostilo i 7 govornika biranim riječima. U ime njegove provincije govorio je o. Celestin Belamarić, provincijalni vikar, a u ime hrvatske inozemne pastve njezin ravnatelj mons. Vladimir Stanković. On je posebno istakao fra Mirkin samoprijegor, skromnost i neumornu brigu za našega čovjeka.

Fra Mirko je pokopan u kripti franjevačke crkve u Beču (Franziskanerplatz 4) ispraćen molitvom i suzama vjernika i svećenika.

I „Živa zajednica“ želi pokojniku ono isto što mu je zaželio jedan od govornika na sprovodu: „Neka ti vječno proljeće cvjeta. Odajemo ti priznanje za sve što si učinio za nas vjernike, svećenike, ljude, Hrvate, braću i sestre svoje. Počivaj u miru. Počivaj u tuđini do onoga dana kad ćemo tvoje smrtne ostatke prenijeti u tvoju i našu lijepu i dragu Domovinu, da se uistini ona pjesnikova: U svom polju daj mu groba, svojim cvijećem grob mu kiti“.

Iv.

ESSEN

✠ Umro misionar
vlč. Franjo Lodeta



Velečasni Franjo Lodeta

U Essenu je 30. svibnja 1980. g., okrijepljen svetim sakramentima, preminuo dugogodišnji hrvatski misionar vlč. Franjo Lodeta. Na blagdan Blagovijesti ove godine, za vrijeme večernje sv. Mise, naglo mu je pozlilo, pa je bio hitno prevezen u bolnicu gdje je ustanovljena jaka upala gušterače. Usprkos velikom zalaganju liječnika koji su ga operirali, njegov zemaljski život nije se dao produžiti.

Vlč. Franjo Lodeta rođen je 5.6.1913. g. u selu Mirnovec kraj Samobora. Osnovnu je školu polazio u Samoboru, a klasičnu gimnaziju u Zagrebu. Teologiju je diplomirao na Bogoslovnom fakultetu u Zagrebu. Za svećenika ga je zaređio 29.6.1937. g. zagrebački nadbiskup Alojzije Stepinac. Dušobrižnički rad je započeo u župi Noršić selo kod Samobora. Od 1938. g. pa do početka rata nalazi se na dužnosti katehete u Virju. Godine 1941. preuzima dužnost vojnog svećenika. Od 1945. – 1948. g. nalazi se u zatvoru. Od 1948. do 1952. g. djeluje kao kapelan u zagrebačkoj župi sv. Petra, a onda odlazi za župnika u Jasenovac. U Jasenovcu djeluje sve do svoga odlaska u inozemstvo 1956. godine.

Odmah po dolasku u Essen 1956. g. vlč. Lodeta osniva Hrvatsku katoličku misiju za cijelo Porurje i vodi brigu o hrvatskim katolicima u nekoliko njemačkih biskupija. Njegovim upornim zalaganjem otvara biskupija Essen u Essenu župni centar s kapelom za Hrvate katolike, te samostan za hrvatske redovnice Služavke maloga Isusa. Kapelu je divno oslikao hrvatski akademski slikar Ivo Dulčić.

Pokojnik se bavio i književnim radom. Još u mladosti surađuje u raznim časopisima. U Essenu je izdao nekoliko knjiga i neko vrijeme uređivao časopis „Oganj“.

Velečasni Lodeta se osobito odlikovao ljubavlju prema svome hrvatskom narodu čiju je kulturu nastojao što više afirmirati u Njemačkoj. Osim dušobrižničkim, on se posebno bavio socijalnim radom. Nastojao je pomoći svim našim ljudima.

Za vrijeme sv. Mise zadušnice, 3.6.80. g., od pokojnika se oprostio ravnatelj Hrvatske inozemne pastve mons. Vladimir Stanković. Nad grobom vlč. Lodeta u Essenu govorio je misionar S. Penić, njemački župnik Witzel, naddušobrižnik o. B. Dukić, samoborski župnik vlč. Ivo Horvat i vlč. Vilim Cecelja.

Počivao u miru Božjem!

Tvojim se vjernima, Gospodine, život mijenja, a ne oduzima; i pošto se raspadne dom ovozemnog boravka, stječe se vječno prebivalište na nebesima.

Socijalni savjetnik i upitnik...

„Jedna sretna obitelj – Eine glückliche Familie“

U jednom njemačkom velegradu živi hrvatska katolička obitelj. Tata i mama rade, a mali Marko posjećuje dječji vrtić. Mama radi u smjenama. Navrat-nanos trči na posao, a onda u dječji vrtić. To se isto ponavlja i poslije podne. Tata radi kao bravar u jednoj tvornici blizu stana. Mama uzima pauzu, trči po dječje, ide kući, sprema ručak. Tata dolazi.

Marku je uvijek drago ispričati roditeljima kako je nešto lijepo i novo doživio u dječjem vrtiću. „Danas sam saznao novu priču o jednoj krasnoj tvrđavi. Osim toga, naučili smo pjesmicu 'Eine glückliche Familie'." Marko stalno ponavlja stihove. Osim toga, sav radostan priča roditeljima da ga Michael A. poziva na rođendan. To je novi član njegove grupe. Mali Marko nastavlja: „Znaš tata, idućeg tjedna ćemo imati Gartenfest. Frl. Angelika nam je rekla da donesemo po 1,50 DM.“

„Brzo idi oprati ruke“, kaže mati, „možemo odmah jesti“. „Požuri s jelom“, veli tata, „ja imam samo nekoliko minuta na raspolaganju, jer moram odmah nazad. Jedna mašina je u kvaru pa je moramo hitno popraviti“. „Još se nisi ni obrisao, pogledaj kako si mokar“, veli Marku mama. „Požurio sam, jer tata nema vremena. Htio bih samo malo s njim pričati“. „Ne briši se ručnikom za lice“, veli mama. „Dodite jesti jer moram uskoro na posao“. Prekrstiše se na brzinu, a mali Marko veli: „Pa zar nećemo moliti očenaš?“ Počelo se jesti. Marko nastavlja: „Tata, znaš kako smo lijepu tvrđavu danas sagradili?“

„Ja sam sretna da nam je ovoga mjeseca zadnja rata za otplatu stroja za pranje rublja“, veli mama. „Osim toga, 80 DM će nam dobro doći“. Tata je pojeo juhu, gurnuo tanjur i rekao: „Što ima još?“ „Tata, znaš li ti, što je to Bergfried“, pita Marko. „Ti smiješ govoriti samo onda kad si pitan, valjda to nisi zaboravio?“, veli tata.

Marko koji je upravo navršio 5 godina okrenuo je glavu od tate i mislio kako je lijepo posjećivati vrtić, pričati o voditeljici Angeliki i zabavljati se u svojoj grupi. „Tata nema ni sekunde vremena za mene. Mora samo raditi“. Teške misli spopadnu Marka. „Tata, kad ti ne

znaš, moram ti je kazati što je Bergfried. To ti je ...“.

„Dogovorili smo se da ćemo čitavo Markovo slobodno vrijeme provesti zajedno. Zašto je stroj baš danas morao zakazati“, pita se mama. „Što su to Zicken“, pita Marko. „Ti to još ne trebaš znati“, odgovori mama.

Tata se zamislio: misli na poduzeće, na kolege koji dobiše otkaz, na neiskreno ponašanje Betriebsrata. „Ako ovako potraje u poduzeću, jednog dana ću dobiti srčani napad“. „Da upravo sad padneš, ja se ne bih čudio“, veli Marko. „Kako smiješ tako nešto reći tati“, nadoda mama. „Tata, idućeg tjedna je Gartenfest i ja trebam ponijeti 1,50 DM“. „Budi miran Marko“, veli mama, „vidiš, tata se jako nervira zbog poduzeća. Osim toga, ti trebaš odgovarati samo onda kad budeš pitan“. Marko se opet zamislio. Još nije ni juhe pojeo. Opet misli na svoju grupu u vrtiću i na testiranje liječnice koja je rekla da će biti dobar u vrtiću. „Kod kuće, kad god pitam, odgovaraju mi: ŠUTI. Ne zaboravite da smo danas naučili novu pjesmu – Eine glückliche Familie“, izusti Marko! „Šuti konačno, tati treba mir“, veli mama. „Ne zaboravi da je pauza jako kratka“. „A gdje je kompot“, pita tata. „U Kaufhofu ima danas posebno sniženje cijena“, veli majka. „Tata, ne zaboravi, ja sam pozvan na rođendan“, veli Marko, „hoćeš li mi pomoći kod kupovanja poklona?“

„Pusti me na miru, za pet minuta moram biti u poduzeću. Pokvareni stroj mora brzo raditi. Poduzeće mora profitirati“, bio je tatin odgovor. Marko se zamislio i ovako mali razumio da ona

pjesma O SRETNJOJ OBITELJI za njih uopće ne vrijedi.

Zamislmo se dragi roditelji, i upitajmo se, koliko vremena posvećujemo svojoj djeci. Ilija Peran, socijalni radnik, Mannheim

Da li znate

da je u rujnu 1979. g. na području Savezne Republike Njemačke i zapadnog Berlina živjelo 4.140.000 stranaca. Od toga je broj djece ispod 16 godina iznosio 1.050.000. Od te djece 47% (494.000) je rođeno u SR Njemačkoj.

Pitanje: Nedavno sam pročitao da je zakonski dopušteno preko telefona uložiti žalbu protiv rješenja o novčanoj kazni. Mnogi moji znanci mi to ne vjeruju. Možete li mi odgovoriti kako stvari s tim u vezi uistinu stoje? Lj. S., Ludwigshafen

Odgovor: Do Božića 1979. g. nije bilo sasvim jasno da li se protiv rješenja o novčanoj kazni žalba može uložiti telefonski. Međutim, početkom godine je Savezni sud za pravosuđe dosudio da se protiv rješenja o novčanoj kazni žalba može uložiti i telefonski. To je posebno važno u slučajevima kad je rok za ulaganje žalbe na izmaku. Dakle, onaj komu rješenje o kazni zakasni stići, a rok za podnošenje žalbe postane vremenski skučen, može žalbu uložiti telefonski. Službeno je lice dužno uzeti podatke o uloženoj telefonskoj žalbi i priložiti ih uz akte. Onaj tko žalbu uloži telefonski, dužan je zabilježiti datum i vrijeme razgovora kao i ime činovnika kome je žalbu uložio. Prilikom ulaganja pismene žalbe, odnosno obrazloženja, treba se pozvati na telefonski uloženu žalbu.

I. Peran, soc. radnik, Mannheim

Upotrebljavani građevinski strojevi u prvorazrednom stanju

- Hidraulični bageri ● Hidraulični bageri-gusjeničari ● Utovarivači ● Gusjeničari za poravnavanje ● Gusjeničari za utovarivanje ● i drugi građevinski strojevi najrazličitijih tvrtka i jačine



**RUDOLF TECKLENBORG
GMBH & CO. KG** (W-Germany)
D-4712 WERNE · Schemmelweg 2
Tel. 0 23 89 / 70 81 · Telex 8 20 831



CRTICE IZ ŽIVOTA NAŠIH ISELJENIKA

Nije renta za zdrava čovjeka

U zadnjim se godinama pojavila među strancima u Njemačkoj neka čudna bolest: rentitis-neuroza. Ako o njoj niste još čuli, onda ste vjerojatno još mladi. Ona naime kosi skoro uvijek samo one koji su prešli pedesetu, pa žele što prije kući, nakon deset godina „privremenog rada u inozemstvu“, kako se to u Jugoslaviji optimistički već dvadeset godina kaže. Kao kod svih bolesti, tako i kod rentitisa ima lakših, ali i teških pacijenata, onih pravih i onih umišljenih.

Naručilo me kao tumača nekom Jozi G. Dok čekam u liječnikovu predsoblju, uđe u čekaonicu jedan stariji čovjek, s glomaznom štakom pod pazuhom, sav u crnini kao na sahrani. Misliš, taman će jadnik u grob! „Jeste vi Jozo G.? Što vam se to dogodilo?“, upitam ga. On se ogleda oprezno: „Ma muči, zemljače, šuti! A kako ću do rentice, ako ne izgledam ko teški invalid?“ Pred doktorom se svuče, ali polako kao da ne može prstom maknuti. Liječnik prelista neke papire, pa onda pokuca po Jozinim leđima i trbuhu, izmjeri mu noge i ruke, pa sve to šutke zabilježi. Jozo se savija, uzdiše bez prestanka i jadikuje: „Tu me boli! Sve me boli! Umrit ću!“ Kad je pregled svršio, doktor ga pronicavo pogleda od glave do pete: „Gospodine G., moram vam sada reći nešto vrlo ozbiljnoga. U redu, imali ste nesreću na radu, ležali ste u bolnici, primali ste novce šest mjeseci, ali nije ostalo mnogo posljedica od te nesreće. Vama ništa više ne fali. Nemojte me dakle držati za budalu!“ Jozo sav problijeđi. „A što to dotur pripovida? Ja sam stopostotni invalid. Evo gledaj!“ Prevedem to doktoru. „Recite mu ovo“, nastavi liječnik, „ima on koju boljku, sigurno. I godine su tu. Ali za rentu to nije dosta! Sav ovaj cirkus sa štakom i ono njegovo kukanje, sve on to samo nama glumi!“

Kad smo izašli na ulicu, Jozo se oprezno ogleda okolo, junački se uspravi, zgrabi štaku u desnicu kao štap ić za šetnju pa skaće oko mene: „Zemljače, vidim da si pametan i učen čovik, poznaš i dotura, daj mi izađi malko ususret – neće ti biti za džaba!“ „Jozo, a znaš li ti tko tvoju rentu plaća? Možda kancelar Schmidt ili Brežnjev? Ne, svi mi od naših doprinosa! Dakle, nemoj krasti naš

novac i varati nas!“ Ali on mirno odvraća: „A zar mene nisu drugi privarili? Di su sve moje čage što sam se mučija iza rata po cestama i u poljoprivredi? Mog staža nema, kažu mi u Splitu. A ko ga je onda poija? A sebi su računali sve dvostruko i trostruko. Ma biži, čoviče! Za mene je pod kraljevinom, pod socijalizmom, a i ovdje u stranom svitu uvijek sve ostalo na istom: vuci ka konj i šuti!“

Kad mu se na baušteli ono desilo, rekli mu ljudi zavidno: „Blago tebi, Jozino, sad ćeš u rentu!“ Ali kako za radnu nezgodu nije bilo dosta postotaka (traži se najmanje 20% nesposobnosti), tako se Jozo onda „bacio“ na invalidsku rentu, uhvatio se ove slamke kao utopljenik, pa ništa drugo ne misli nego kako će „u rentu“.



Dragutin Trumbetaš, „Gastarbeiter u Evropi“

Bolest rentitis se ispoljava na razne načine, ali dvije su stvari uvijek kod svih iste: vlastita fiksna ideja da čovjek više ništa ne može raditi i osjećaj da je netko potplatio doktore i, suce i advokate. Jedan postane živčan pa piše dugačka pisma i žalbe na ministre, na papu ili prijeteći da će „sve dati u bildcajtung“. Drugi trči od jednog do drugog liječnika pa skuplja sve one puste potvrde i ateste, ne bi li koji od njih napisao „malo bolje uvjerenje“, pa da ipak „ispadne štogod rentice“. Treći opet pokuša „po domaću“, pa gura doktorima i službenicima „malo za kavicu“.

Bilo bi međutim krivo reći da oni čisto izmišljaju svoje bolesti. Eno, kod Jozice dogodila mala nesreća na poslu, s vremenom nadošla i koja boljka: križa bole, koljena i ruke popustile, a i „krv se pokvarila“, kažu. Oni su kao stari motor: izvana i iznutra istrošen i razdrman, još doduše vuče, ali sve nešto u

njemu kucka i zvekeće. Sve ovo ne može nijedan doktor izmjeriti i procijeniti. Tako dakle i Jozo dobio odbijenicu na svoj zahtjev rente: „Sposoban za lakše i za poluteške poslove, u suhom, sjedeći, bez sagibanja, bez dizanja tereta“. Kad sam mu sve protumačio, plane Jozo: „A di ćeš za me naći ovaki gospočki posla, reci mi?“ Ali kako Jozo sebi utuvio u glavu „ili renta il' ću umrit“, napravili mi tužbu na socijalni sud. Sad su za njega počela teška vremena: nema ni zarade ni bolesničkog novca, a renta daleko kao ono bajoslovno nasljedstvo iz Amerike. Već je i u zadnje vrijeme šteditio što je mogao, spavao u hladnim barakama, slabo se hranio da ipak nešto ženi može poslati. Ali sad još gore. „Jozo, zašto ne odeš kući pa u Splitu ne napraviš zahtjev za rentu? Lakše ti je kod kuće nego ovdje čekati, žena ti skuha i opere te, sve badava“. On me pogleda kao da sam dijete koje ništa ne shvaća: „Muči, tamo bi me pojele i ovo malo rentice kao što su mi pojeli moj staž! Kaki antrag kod kuće. Privarili tamo Boga, kako neće mene!“ „Kako to misliš: prevarili Boga?“, pitam. Opet on mene pouči kao malo dijete: „A jesu li pri rata svi govorili, učeni i oni nespisnici, da ima Boga? Jesu, Boga mi! A sad najednom govore: 'Ej ti, Bog, tebe više nema, i ti si sad u deficitu'.“

Kod prve sudske rasprave o renti: ništa! Onda poslalo Jozu još k drugim doktorima na komisiju, dok se nije među njima našao jedan („mora da je naš čovik“, reče Jozo) koji napisao: „Pacijent je još nesposoban za rad, ali u tri godine bi možda opet mogao raditi.“ Sud dakle na koncu dodijelio Jozi rentu na tri godine, 350 maraka mjesečno. „Ali, gospodine G., ako ne dostavite osiguranju nove liječničke potvrde, renta vam nakon tri godine odmah prestaje“, reče mu sudac strogo. „Glavno je da ja imam renticu, a za doktorske potvrde se ti ne brini!“, uzvikne Jozo sav sretan. „Mogu ja naći potvrda koliko god očeš!“ To, naravno, sucu nisam preveo, nego sam u Jozino ime rekao: „On je vrlo sretan i zahvalan.“

Nakon sudske parnice sjeli mi dvojica, pa uz pivo pričamo. „Znaš, prijatelju, nije da ću ja sad leći u sjenu pod drvo pa se kod kuće u selu odmoriti! Imam ti ja nešto vinograda i njivice, pa ću onako polako štogod čeprkati, štogod zasadi, popraviti. A nađe se i sezonskog posla,

Iz Papinih ureda

Najnovija uputa Sv. Zbora za sakramente i bogoslužje

Sveti Zbor za sakramente i bogoslužje izdao je uputu o nekim pravilima za slavljenje i čašćenje otajstva presvete euharistije. U uputi se govori najprije o „brojnim pozitivnim plodovima” kojima je urodila liturgijska obnova II. Vatikanskog sabora: aktivnije i svjesnije sudjelovanje vjernika u liturgiji, obogaćenje nauke i vjeronauka upotrebom narodnog jezika, više biblijskih čitanja, porast smisla za zajedništvo u liturgijskom životu i sl. S druge strane opažaju se i različite zloupotrebe: zamjena uloga svećenika i laika kao što se to događa kad laici dijele sv. pričest, a svećenici se dispenciraju od dijeljenja, pojačano gubljenje smisla za ono što je sveto – neoblačenje misnog ruha ili slavljenje sv. Mise izvan crkve kad to nije nužda, na pr. Nadalje se uputa žali na upotrebljavanje privatnih i od Crkve neodobrenih tekstova u liturgiji. To je iskrivljivanje katoličke liturgije. Nedopušteno eksperimentiranje zbunjuje vjernike. U uputi koja se sastoji od 27 točaka više je puta naglašeno da svećenici moraju produbljivati teološko znanje o liturgiji i da moraju slijediti zaključke II. Vatikanskog sabora. U jednoj od točaka se kaže, a valjda je to i najveća novost koju ovaj dokument donosi, da žene ne smiju ministrirati kod sv. Mise.

Znate li

- da je Sveti Otac imenovao Joahima Meisner, dosadašnjeg pomoćnog biskupa u Erfurtu, berlinskim biskupom. Biskup Meisner je naslijedio preminulog kardinala Bengscha.
- da je u nedjelju 22. 6. 1980. g. veliko hrvatsko hodočašće u Schöntal kod Heilbronna.

ako je godina dobra. Nemoš živit s cilom familijom od ono malo maraka!”, veli mi Jozo sav razdragan. „Znam, Jozo. Ja ću ti još nešto reći: neće proći ni dvije godine, a ti ćeš se vratiti u Njemačku, ako te Nijemci budu htjeli primiti!”

Tako je i bilo. Jozo ozdravio od rentitisa, jer nije renta za čovjeka koji još može raditi!

Ivo Hladek



Ne znamo da li će poslije najnovije upute sv. Zbora za sakramente i bogoslužje žene moći ministrirati kod sv. Mise. No, sigurno je da će i dalje čitati čitanja i moliti molitvu vjernika kao i ove dvije djevojke.

Za naše najmlađe: Što je pričao jaglac o sebi?

Vjetar je rastjerao gustu maglu i sinulo je zlatno sunce. Jedna sunčana zraka padne na mekani, žuti cvjetić jaglaca. Dodirne ga svojom toplinom i usklikne: „Zar još spavaš?”

Cvjetić se probudi i povikne: „O, kako si sjajna i topla, sunčana zrako! Dobro mi došla! Tebi i tvojoj toplini imam zahvaliti svoj život. Ugrijala si zemlju u kojoj je spavala moja sjemenka. Iz nje se podigoše moji listići, peteljka i sada čekam da me posjeti kukčić. Dopustit ću mu da pije malo soka, a on će na svojim dlakavim nožicama odnijeti pelud na drugi cvijet”. „A zašto”, upita sunčana zraka. „Pa zar ti to ne znaš? S mojih prašnika ponijet će pelud na tučak drugog cvjetića i oploditi ga. Cvjetići laticice će otpasti, a plodnica bivati sve veća i puna sjemenki. Konačno će se i plodnica raspuknuti, a sjemenke pasti na zemlju gdje će prespavati zimu i čekati na te i na tvoju toplinu”.

Jaglac bi i dalje pripovijedao, ali ga prekinu kukčić koji je sjeo na cvjetić. Sunčana zraka pomiluje jaglac i poleti do

drugog cvijeta. „Probudi se”, usklikne i gurne jednog pospanca. „Nećeš imati vremena odrasti i baciti sjemenke, ako budeš predugo spavao!” – „Ah, zrako, zar ti nije poznato da ja spadam u trajne zeleni? Imam valjkast podanek s debelim, vlaknastim korjenima iz kojih će izaći novi, duguljasti, namežurani listići i novo batvo s cvjetićem”.

„Vidi, vidi”, usklikne zraka, „nisam znala da se rasplođuješ na dva načina: podankom i sjemenkama i da si prema tome dugogodišnja biljka. A tvoj drug je pričao da vas rasplođuju kukci”.

„Budala, on ne zna da se ti kukci zovu bumbar ili leptir. Oni imaju dugačko rilo kojim dopiru do slatkog soka na dnu vjenčića. Sigurno ti nije ni rekao da imamo tučak ili njuškicu koje onda bumbar ili leptir dosegnu i oplode”.

Sunčana zraka nije sve to pravo razumjela. Stoga začuđeno, nečujno pojuri do ljubice, visibabe i drugog proljetnog cvijeća da ih probudi i da i od njih čuje čudnovate priče o njihovu postanku.

Mladen Svoboda, 3. razred



Kada su napisane knjige Novoga zavjeta?

Prve knjige Novoga zavjeta napisane su početkom pedesetih godina. Za prvu poslanicu Solunjanima zna se da je napisana 51. godine. To je ujedno najstariji spis Novoga zavjeta. Posljednjom knjigom Novoga zavjeta se smatra Otkrivenje sv. Ivana. Ona je nastala potkraj prvog stoljeća. Sve ostale knjige Novog zavjeta nastale su dakle u vremenu između prve poslanice Solunjanima i Otkrivenja sv. Ivana.

Utjelovljenje Božje riječi u ljudski govor – učenje drugog Vatikanskog sabora.

Po nadahnuću, cijelo Sv. Pismo je od Boga, a po izvedbi cijelo je od čovjeka. To je utjelovljenje Božje riječi u ljudski govor. Drugi Vatikanski koncil u svojoj dogmatskoj konstituciji „Dei verbum” 13, o tome uči slijedeće: „Riječi Božje izrečene ljudskim jezicima, postadoše slične ljudskom govoru, kao što jednoć Riječ Vječnog Oca, uzevši slabo ljudsko tijelo, postade slična ljudima”.



Da li je sv. Luka pišući svoje Evanđelje bio očevidac svega onoga što opisuje?

Ne! Luka je poput drugih pokušao sastaviti izvještaj o Isusu. On se poziva na svjedoke koji su doživjeli Isusovo djelovanje („kako su nam ih predali oni koji su od početka bili očevici”, Lk 1, 2). Tih svjedoka bilo je u prvoj kršćanskoj zajednici. Njihova vjera i propovijedanje stariji su od Lukina Evanđelja. Luka je tu vjeru očevidaca i prve zajednice zabilježio u svom Evanđelju.

Tko su bili i gdje su živjeli Samarijanci?

Samarijanci su bili potomci Židova koji su se rodbinski izmiješali s poganima iz Asirije, poslije pada Samarije 721. god. pr. Krista. Po povratku Židova iz babilonskog sužanštva (6. st. pr. Krista), oni su se opirali obnovi hrama u Jeruzalemu. Od tada datira njihovo neprijateljstvo sa Židovima. Samarijanci su vjerovali u jednoga Boga i priznavali Svetim Pismom samo 5 Mojsijevih knjiga. Sagradili su hram na brdu Gerašim, hram koji su smatrali pravim mjestom štovanja Boga. Živjeli su u Samariji koja se nalazi između Galileje na sjeveru i Judeje na jugu.



Koji tekstovi Lukina Evanđelja izričito govore da je Isus Sin Božji?

Da je Isus Sin Božji govore izričito ovi tekstovi: „Duh Sveti sići će na Te, sila Previšnjega zasjenit će te; zato će se dijete koje ćeš roditi zvati svetim, Sinom Božjim” (1,35); „Zar niste znali da ja moram biti u kući Oca moga” (2,49); „Ti si Sin moj, ljubljani moj, koga sam odabrao!” (3,22); „Ovo je Sin moj, Izabranik moj! Njega slušajte!” (Lk 9,35).

Po želji naših biskupa svaki član našega naroda i vjere svakodnevno bi trebao moliti „Ispovijest vjere Hrvata-katolika”. Kako glasi cijeli tekst te molitve?

„Čvrsto vjerujem u Boga Oca i Sina i Duha Svetoga. Životom želim potvrditi svoj krsni savez s Bogom i tako obnoviti sveti pradjedovski zavjet vjere u Isusa Krista i vjernost Katoličkoj Crkvi. Svoju odluku polažem u bezgrešno Srce presvete Bogorodice Marije. Amen”.





Isusov odnos prema poganima?

Isus je dobro poznao odnose svoga naroda prema poganima. No, uza sve to on prelazi preko uskih mislenih okvira svojih sunarodnjaka, budući da su svi ljudi, po njegovu učenju, pozvani u kraljevstvo Božje (Lk 14. pogl.). Isus ne mjeri ljude po njihovoj nacionalnoj pripadnosti, nego prema njihovoj otvorenosti u odnosu na kraljevstvo Božje, Boga. Vjera rimskog satnika (Lk 7, 1-10) bit će mu vrlo zgodan povod da iznese svoj stav prema poganima.

U Evanđelju sv. Luke siromasi su uvijek privilegirani. Navedi tom u potvrdu nekoliko primjera.

Da su siromasi u Lukinu Evanđelju privilegirani vidimo iz govora na gori: „Blago vama siromasi, jer je vaše kraljevstvo Božje” (Lk 6, 20-21), iz Isusova suda o bogatašima: „Ali jao vama bogataši, jer imate svoju utjehu!” (Lk 6, 24-25), iz Isusova tumačenja o zgrižanju varava bogatstva (Lk 12, 13-21) i iz pripodobne o bogatašu i Lazaru (Lk 16, 19-31).



Kada je pronađeno umijeće tiskarstva, koja je prva tiskara u Hrvatskoj i koja je prva tiskana knjiga?

Umijeće tiskarstva pronađeno je 1444. god., a prva tiskara u Hrvatskoj bila je u Lici, u mjestu Kosinjs. Tu je tiskan glagoljski misal, prva tiskana knjiga na hrvatskom jeziku. Možda je tu tiskan i brevijar 1491. god.

Od čega se sastoji Sveto Pismo Staroga zavjeta, a od čega Sv. Pismo Novoga zavjeta?

Sveto Pismo Starog zavjeta sastoji se od 46 knjiga. Te su podijeljene na povijesne, proročke i mudrosne knjige.

Sveto Pismo Novoga zavjeta sastoji se od 27 knjiga. Te su podijeljene na 4 Evanđelja, Otkrivenje Sv. Ivana apostola, Djela apostolska i 21 poslanicu.



Kaži na koji je blagdan papa Ivan VIII blagoslovio kneza Branimira, sav njegov narod i zemlju?

Što mu je tom prigodom zaželio?

Papa Ivan VIII blagoslovio je kneza Branimira, narod i zemlju preko sv. Mise na blagdan Spasova (Uzašašća), u crkvi sv. Petra i Pavla u Rimu.

Tom prigodom mu je zaželio: „Uvijek budi slobodan i siguran od vidljivih i nevidljivih neprijatelja koji ne prestaju postavljati zasjede i smetati ljudskome spasenju.”

Kako se Isus odnosi prema farizejima?

Isus ne mari puno za farizejske propise (posebno ne za ukrućenost tih propisa), jer mu je čovjekovo dobro iznad svake ljudske odredbe, pa dolazila ona i od sinagoge. Tako Isus tumači da njegovi učenici ne trebaju postiti kao Ivanovi, dok je zaručnik s njima (Lk 5,33-35), zato i ozdravlja čovjeka s usahlom rukom u subotu (Lk 6,6-11) kao i onoga koji je bolovao od vodene bolesti (Lk 14,1-16).





Godina 1102. jest prijelomna, sudbonosna godina u povijesti Hrvata i njihove Crkve. Po čemu i s kakvim posljedicama?

Te godine 1102. ugasnuli su vladari hrvatske krvi i Hrvatska se za svu kasniju svoju povijest, sve do 1918. godine, povezuje s ugarskim (mađarskim) kraljevima.

Kako se Isus odnosi prema carinicima?

Isus, u Lukinu Evanđelju, ne prezire carinika nego ih poziva u kraljevstvo Božje. S njima blaguje (Lk 5, 31), rado prihvaća Zahejev poziv da mu se svrati u kuću, kod njega ostaje u gostima (Lk 19, 2-10) svjestan svoga poslanja, da je on kao Sin čovječji „došao da traži i spasi što je izgubljeno”.



Koja je najstrašnija izdaja u cijeloj izraelskoj povijesti?

Da bi naveli pilata da Isusa osudi na smrt, službeni predstavnici izabranog naroda počinju najstrašniju izdaju cijele svoje povijesti: udružuju se sa strancem, okupatorom, da se riješe svoga neugodnog Mesije. Tu se vladajući sloj Izraela odrekao slobode svoga naroda, izjavio da mu ne treba ni kralj, ni slobodna država, da su sasvim zadovoljni s rimskom vlašću, rimskim carem. Reći će: „Nemamo kralja, nego cara” (Lk 23,1-25).

U jednom mjestu na otoku Krku, u opatiji sv. Lucije, tamošnji je opat zapisao na jednoj slavnoj ploči ime kralja Zvonimira. Kako se zove ta slavna ploča, kako se zove opat i zašto spominje kralja Zvonimira?

Ta se slavna ploča zove Bašćanska ploča; opat se zove Držina, a ime kralja Zvonimira spominje se, jer je on opatiji sv. Lucije darovao leđinu (zemljište).



U kojem tekstu još Luka spominje Isusove riječi da je kraljevstvo Božje za sve ljude, a ne samo za Židove?

Sveti Luka o tom govori u poglavlju 13., redak 29-30 koji glasi: „Doći će od istoka i zapada, sa sjevera i juga, i sjest će za stol u kraljevstvu Božjem. Tako: ima posljednjih koji će biti prvi, i prvih koji će biti posljednji.”

Isus i proročanstvo o Joni, Lk 11, 29-30?

Isus je došao da u kraljevstvo Božje uvede sve ljude, a ne samo Židove, kao što je prorok Jona (na kojeg se Isus poziva) bio poslan od Boga da pozove na obraćenje strance, Ninivljane. Isus će biti „tri dana” u grobu kao što je Jona bio „tri dana” u utrobi kita, u morskoj dubini.



U Srednjem vijeku uloga pape bila je velika ne samo u crkvenom već i u državnom pogledu. Odgovorite: koje su značenja imala papina pisma upućena knezu Branimiru, biskupu Teodoziju, svećenicima i cijelom hrvatskom narodu?

Ta pisma označuju važan događaj naše povijesti. Papa, kao najviši moralni i politički autoritet ondašnjeg vremena, potvrdio je pravo hrvatskog naroda da između dva velika carstva – starog bizantskog i novog franačkog – živi vlastitim životom u svojoj narodnoj, državnoj, kulturnoj i crkvenoj samostalnosti. Prema tome, tada se prvi put Hrvatska pojavljuje kao doista samostalna državna jedinica.



Koja je svrha Lukina Evanđelja?

Svrha Lukina Evanđelja je utvrđenje u vjeri u Isusa Krista, kao što on i naglašava u predgovoru svom Evanđelju: „... da se osvjedočiš o sigurnosti nauke koju si primio“ (Lk 1, 4).

Zašto se Evanđelje sv. Luke zove „Evanđelje dobrote“?

Evanđelje sv. Luke zove se „Evanđelje dobrote“, jer grešnici u Isusu nalaze prijatelja (7, 34; 19, 17; 15, 1-32), jer oprašta grešnicima (7, 36-50), svojim ubojicama (26, 34), dobrom razbojniku (23, 39-43), jer uči da Bog oprašta cariniku koji se kaje (18, 10-14).

Što je Sveto Pismo ili Biblija?

Sveto Pismo ili Biblija je zbirka književnih djela što su ih napisali ljudi kojima je Bog nadahnuo (priopćio) svoj naum, soje misli i poruke predviđene za čovjeka. To je, dakle, Bogom nadahnuta zbirka književnih djela.

Što je zapravo nadahnuće?

Nadahnuće je Božje priopćavanje njegovih misli, nauma i poruka pojedinim prorocima i svetim ljudima, koji su ih kao Božji posrednici trebali saopćiti svim ostalim ljudima.



Katholische Nachrichten Agentur Nr. 765/20. Mai 1980

Treue zur Heimat und Kirche bekundet Kroatisches Jugendtreffen und Bibelolympiade mit Bischof Nežić

Frankfurt/Main, 19. Mai (KNA) Ihre Heimatverbundenheit und Glaubens-treue haben die in der Bundesrepublik Deutschland lebenden Kroaten erneut durch rege Teilnahme an dem 9. Kroatischen Katholischen Jugendtreffen und der damit verbundenen Bibelolympiade, einem katechetischen Wettbewerb, bekundet. Rund 2.500 Gläubige hatten sich zu dem Festgottesdienst am vergangenen Sonntag im Mainzer Dom eingefunden, den der kroatische Bischof aus Istrien, Dr. Dragutin Nežić, in Konzelebration mit deutschen und kroatischen Priestern in zwei Sprachen feierte. Eine Festakademie und folkloristische Darbietungen in der Rheingoldhalle gehörten gleichfalls zum Programm des Jugendtreffens.

Unter der Schirmherrschaft von Bischof Nežić stand auch die traditionelle „Bibelolympiade“ tags zuvor in Frankfurt, zu der Weihbischof Walther Kampe die rund 400 Mitwirkenden namens der Ortskirche, des Bistums Limburg, begrüßte. An dem Wettbewerb beteiligten sich 56 Gruppen aus allen kroatischen Missionen in der Bundesrepublik. Hauptthemen waren diesmal das Lukas-Evangelium und die Kirchengeschichte der Heimat. Sieger in diesem katechetischen Wettbewerb wurde die Gruppe aus Ludwigsburg. Den 2. Platz belegte die Gruppe aus Stuttgart und den 3. Platz die letztjährige Siegergruppe aus Wuppertal. Hauptpreis ist eine Berlinreise zum Katholikentag.

Mainzer Bistumsnachrichten Nr. 16/21. 5. 1980

„Bibelolympiade“ der kroatischen Jugend

Mit einer Festakademie und einer Folklore-Revue wurde am 18. Mai in Mainz das 9. kroatische katholische Jugendtreffen, das in Frankfurt/M. begonnen hatte, abgeschlossen. Vormittags hatte der kroatische Bischof aus Istrien, Dr. Dragutin Nežić, bei einer Feier im Mainzer Dom die deutsche und kroatische Gemeinde begrüßt und ein feierliches Hochamt mit ca. 50



Jedan mali iz Rosenheima nasmijao je do suza publiku u dvorani sa svojim „A ja ne znam ništa“



Frulaši iz Ulma bili su uspješni i u Mainzu

deutschen und kroatischen Priestern, darunter der Mainzer Generalvikar Martin Luley, konzelebriert. Etwa 2500 Gläubige feierten den Gottesdienst in zwei Sprachen mit. In der Rheingoldhalle wurde dann das Programm mit Darbietungen aus verschiedenen Missionen mit Gesängen und folkloristischen Einlagen fortgesetzt. Am Samstag war in Frankfurt im Bürgerhaus Nordwestzentrum ein katechetischer Wettbewerb für kroatische Schüler und Jugendliche aus dem ganzen Bundesgebiet als „kroatische Bibelolympiade“ veranstaltet worden. Dabei hatte der Limburger Weihbi-

schof Walther Kampe die Teilnehmer begrüßt. An dem Wettbewerb nahmen in 56 Gruppen ca. 400 Jugendliche aus den 82 kroatischen Missionen in der Bundesrepublik teil. Sie hatten sich fast ein Jahr lang auf die Themen, die in diesem Jahr auf dem Programm standen, vorbereitet: das Lukasevangelium und die Kirchengeschichte ihrer Heimat. Den ersten Platz gewann die Gruppe aus Ludwigsburg, den zweiten die Gruppe aus Stuttgart und den dritten Platz die letztjährige Siegergruppe aus Wuppertal. Die Sieger dieses Jahres erhalten als Preis eine Berlinreise zu dem Katholikentag Anfang Juni.



Početak koncelebrirane sv. Mise u Mainzu (katedrala) 18. 5. 1980. godine

Komu je zapravo prvenstveno objavljeno Evanđelje?

Evanđelje je prvenstveno objavljeno jednostavnima. O tom govori sv. Luka u poglavlju 10, redak 21. Tekst glasi: „Slavim te Oče, Gospodaru neba i zemlje, jer si ovo sakrio od mudrih i umnih, a objavio malenima. Dobro, jer je takva bila volja tvoja”.



Photonachweis: F. Valentien, Mainz



U Berlinu je od 4. do 8. lipnja o. g. održan 86. Katholikentag (Katolički dan) na kom je dnevno sudjelovalo gotovo 100.000 stalnih gostiju, a među njima najviše mladih. Prisutna i vrlo angažirana bila je i Majka Tereza. Ona je u Hrvatskoj misiji održala jako zanimljivo predavanje na hrvatskom jeziku.

Čitajte u slijedećem broju „Žive zajednice” opširan izvještaj o Katholikentagu i o predavanju Majke Tereze.

Aktualni razgovori

„Nek vole dobru zemlju svoje hrvatske domovine”

Prigodom održavanja biblijske olimpijade i 9. susreta mladeži razgovarali smo s velečasnim dr. Antonom Benvinom, profesorom na Visokoj bogoslovskoj školi u Rijeci i članom ovogodišnjega biblijsko-olimpijskog žirija. Razgovor je vodio urednik „Žive zajednice” p. Ignacije Vugdelija.



Profesor dr. Anton Benvin, Rijeka

Gospodine profesore, Vi po prvi put privivate našoj vjeronaučnoj olimpijadi i susretu mladeži u S. R. Njemačkoj. Možete li nam nešto reći o svojim dojmovima s tih dvaju sastanaka?

Bio sam prvi put u Njemačkoj na takvu susretu. Za me su to bila dva uzbudljiva i živa dana. Prvi dan napet i borben po ugođaju; a drugi svečaniji, raspjevaniji i raznovrsniji, po smotri duhovnog i narodnog blaga iz hrvatske baštine u tuđemu svijetu. Uza sve ograničenosti – jer ništa ljudsko nije savršeno – ova su dva dana na nas goste djelovala na mahove i dirljivo i veličanstveno. Vidjeti toliku mladost, okruženu roditeljima, darovitu, živahnu i razigranu – zar to nije doživljaj? Moram čestitati svima koji su stvar povelili i priveli k rješenju, noseći na svojim leđima breme odgovornosti i truda. Čestitam misijama i svim obiteljima koje su sa svojim mladima sudjelovale. Razumije se, kao u svakom natjecanju nisu na kraju svi bili jednako sretni: netko skače od radosti a drugi te gleda tužno. Osim znanja, presudnu je riječ često imala sreća. A sreća nije pametna. Stari su govorili da je... slijepa.

Što Vas je posebno impresioniralo?

Olimpijsko natjecanje iz vjeronauka dojmilo me se pripremljenošću pojedinih skupina i dobrim znanjem, da o žel-

ji za pobjedom i ne govorim. Dojmila me se nada sve mladost, mladost koja je prvog dana posvjedočila privrženost vjeri otaca a drugog dana pjesmi i tradicionalnim igrama hrvatskog zavičaja. Dupkom puna dvorana Nordwest-Bürgerhausa u Frankfurtu u subotu, a još punija ljepotica grada Mainza, Rheingoldhalle, u nedjelju, gdje sve vrvi kao u košnici – to će ostati u živom pamćenju ne samo meni. Dojmila me se također zahtjevna briga tolikih starijih koji za djecu žrtvuju sve: roditelja, majki i očeva, pa naših misionara, redovnica i njihovih pastoralnih i socijalnih suradnika po misijskim postajama. Nećete se čuditi ako na kraju istaknem i dojam s upitnikom: što će biti od ove mladosti koja tako bujno raste na tlu nama stranog, a njima već i domaćeg svijeta u zapadnoj Evropi?

možda bilo i po mjeri. Trebalo bi pitati izravne sudionike, napose one kojima je bilo namijenjeno. Čuo sam da je ove godine broj skupina, prijavljenih i nazočnih, nadmašio prošlogodišnje susrete. Zar to nije dobro? Dok se veselimo većem odazivu, moramo na drugoj strani sebi nešto upisati u žrtvu. Učili su nas nekad da je ideal u skladu „ugodnog i korisnoga” (utile cum dulci). Za njim ste i vi težili, a koje čudo ako ga niste objema rukama dosegli? Možda se u samoj zamisli programa dalo ponešto preinačiti, ali kad je jednom stroj krenuo, tko je tu što mogao? Kad se već natjecanje zove „olimpijsko”, pomislio sam da bi po uzoru na olimpijske igre moglo prvog dana biti prednatjecanje (s eliminacijama) a drugog dana, recimo na početku priredbe, završno takmičenje s pobjednicima.



Folkloristi iz Wuppertala su uistinu oduševili publiku

Sami ste mogli vidjeti da je i olimpijada i susret mladeži trajao predugo. Imate li možda, nakon ovoga iskustva, prijedloga kako to skratiti a da ništa bitna ne propadne?

Velite: trajalo je predugo. A kolike priredbe traju i dulje? Nekima je zacijelo bilo predugo, ali nije svima. Nekima je

Pitate još: kako skratiti a da bitno ne propadne? Kad bi se nešto dalo izvesti po drugim središtima, a samo finalno natjecanje i susret u jednom mjestu, odmah bismo bili na dobitku, ali bismo žrtvovali vrednotu susreta tolikih naših ljudi, svi h koji vole ovakvo okupljanje. A to je, po mom sudu, bitno i to treba spasavati pod svaku cijenu.

Što mislite o ovakovim susretima u narednim godinama? Da li ih ovako održavati ili treba tražiti odgovarajuće nadomjestke?

O koristi ovakvih susreta nisam pozvan donositi mjerodavnih sudova; osobno u njihovu vrijednost ne sumnjam. Dok se ne stvori nešto sigurno bolje, ostani-mo pri ovome. U pitanju su djeca i mla-di. Uvjeren sam da će od njih mnogi du-go pamtit i ovogodišnju priredbu, a neki će od njenih doživljaja možda živjeti i godinama. Ovo su bili dani goleme sjet-ve. Ne mislim samo na dane nastupa, nego na svu dugotrpnu pripremu, na vježbe, na učenje po matičnim misija-ma i po obiteljima, u drugovanju s misionarima i sestrama, u razgovoru s roditeljima i starijima. Koliko je tu rada bilo!

Osobno bih žalio kad biste odustali. Dok su dojmovi u sudionika svježi, moglo bi se nekako propitati što je bilo bolje a što manje uspjelo, pa se dati uči-ti. Glas naroda je glas Božji. Ako je ovo bio deveti, do godine je na redu deseti, što znači mali jubilar-ni susret, koji bi se mogao iskazati kao dostignuće deset-godišnjeg hoda i ustrajnog rada. Pred očima nam je dug put, ali moramo naprijed! Poneku stvar treba u zamisli poboljšati (recimo, imati uvijek dosta alternativnih rješenja, za svaki slučaj), ali dok nemamo u ruci boljeg progra-ma, mislim, da je pametno ostati na ovome. Netko je rekao da su mnogo puta „bolji“ prijedlozi pokopali dobre stvari.

Što biste poručili našoj mladeži u Nje-mačkoj?

Što poručiti mladima u svijetu kakav je ovaj vaš u Njemačkoj? Nek osvajaju uvijek novo znanje i nove radosti. Nek uče od svojih u obitelji, nek uče od naroda gdje se školuju i od Crkve koja ih prati. Nek uče i od glasa u sebi. U duhu ovogodišnjega olimpijskog natjecanja poruka bi mogla biti iz Luki-na opisa priče o sijaču i sjemenu (Lk 8, 4-15): nek budu „dobra zemlja“, takvi da čuju riječ Božju i da je čuvaju u dobru i plemenitu srcu i rode rod u ustrajnosti.

I nek vole dobru zemlju svoje hrvatske domovine!



Pantomima „Ljepa naša“ iz Monstera: crkva je ljepotom, zanosom, ponosom. Ostalo je nezaboravno.



Folkloraši iz Frankfurta bili su kao i uvijek – izvrsni

FREISING (München)

Održan 11. susret hrvatskih katoličkih studenata u inozemstvu

U Freisingu je od 30. travnja do 4. svibnja 1980. g. održan 11. susret hrvatskih katoličkih studenata u inozemstvu. Biskup dr. Tomislav Jablanović bio je duhovni vođa ovog skupa, a držao je i predavanje. Osim njega predavanja su držali: dr. Augustin Bla-

zović OSB, Marija Horvath, studentica iz Gradišća, prof. dr. Wolfgang Köstler iz Düsseldorfa i mg. Jozo Džambo iz Bochuma. Teme predavanja obuhvatile su probleme naših emigracija, pitanja o našim pripadnicima islamske vjere, te odnose s gradišćanskim Hrvatima. U kraćim prikazima osvijetljena su i tri velika lika naše povijesti: Marko Marulić (530. obljetnica rođenja), Tin Ujević (25. obljetnica smrti) i kardinal Alojzije Stepinac (20. obljetnica smrti).

Aktualno razmišljanje

Kažu da se vremena mijenjaju i da se mi u njima mijenjamo, ali istinita je i ona druga da nema ništa nova pod suncem. Donosimo za naše čitatelje ovu davno napisanu pjesmu sa željom da o njoj razmišljaju i da, ako je potrebno, promijene svoj „modni“ život i da se ne stide svoga naroda, doma i jezika.

Marica po modi

Uvijek nobel, uvijek heiter,
uvijek lijepa und so weiter,
uvijek feš ko kakva lutka,
ne miruje ni trenutka,
naša Mara novog kroja,
na njoj vam je trista boja,
sve se klanja kud god hodi
Marica po modi.

Čudna li je naša Mara,
štovateljka svih bazara,
Wiener, Pester, Nürnberger,
i još razni „erger“, „perger“,
to su njojzi uzor roba,
naše mrzi ča do groba,
tuđe više srcu godi:
Marici po modi.

Kad na plesu tko joj veli
s njom da „kolo“ plesat želi:
„Na, ich weis ja nix krobotiš,
tanz nur Walzer, Quadrill, Šotiš!“
Pa dok „kolo“ naše traje,
svud je takva kud god hodi
Marica u modi!

„Dobar večer“ ti joj zbori,
„Gutn Abend“ odgovori;
„Wohl zu speisen“ tko joj klikne,
„Tanke, tanke!“ ona vikne,
sve se vrteć, paze l' ljudi
kako ona njemški gudi...
Svud je takva kud god hodi
Marica po modi.

Fina ti je naša Mara,
na sve strane svakim šara –
Sve ti znade česa nije,
nit je ikad bilo prije;
rod Hrvata ona mjeri
po pandurih djecožderi...
Svud je takva kud god hodi
Marica po modi.

Oj Marice, dušo moja,
kamo ti je pamet tvoja?
Našeg roda dijete malo,
što si dom svoj mrzit stalo?
Tuđe više ljubeć svuda
Postati ćeš, bome, luda! –
Svijet se smije kud god hodi
Marica po modi.

August Harambašić (1861.–1911. g.)



Pomoćni žiri imao je pune ruke posla i pune košare pitanja

Narodne nošnje i sestrinska uniforma imaju ljepotu i draž koju modno odijevanje neće nikada doseći.

Ova mlada folklorna grupa iz Koblenza ugodno je iznenadila publiku





Ždrijebom izvučeno prvo mjesto mladi iz Ludwigsburga su oduševljeno pozdravili

Naši popularni nogometaši o vjeri

Velik broj naših poznatih nogometaša iz domovine zarađuje svoj kruh u zapadnoevropskim momčadima. Tako u švicarskom klubu Zürich igra jedan od najslavnijih Hajdukovaca svih vremena **Jurica Jerković**, u Hamburgu popularni **Imočanin Iko Buljan**, a u Schalke 04 (Gelsenkirchen) splitski **Albanac Wilson Đoni**. Godine 1971. razgovarao je sa svom trojicom u Splitu suradnik „Kane“ vlč. **Ivan Cvitanović**. Vjerujemo da će naše čitatelje zanimati što su ova trojica klasnih igrača odgovorila na pitanja o vjeri.

Na novinarovo pitanje da li je religiozan, Iko Buljan je odgovorio: „Meni su već 23 godine i držim da sam zreo i da sam o svemu tome razmislio. Ja se ne stidim niti se plašim iznijeti svoje uvjerenje. Možda o tome dovoljno govori činjenica da sam se nedavno vjenčao u crkvi“.

Wilson Đoni je na molbu da nešto kaže o svom vjerskom uvjerenju odgovorio: „Ja se prije svake utakmice prekrižim. Molim se Bogu da me čuva, da sve dobro prođe. Meni Bog sigurno pomaže.“



Trima pobjedničkim grupama podijelio je Biskup Nežić olimpijske medalje na pozornici Siegerehrung durch Bischof dr. Dragutin Nežić

Ja vjerujem, i sve što dobro učinim njemu pripisujem“. A kad ga je novinar priupitao odakle mu taj religiozni stav, Đoni je rekao: „Tako su me od malih nogu odgajali u obitelji. Pohađao sam i vjeronauk“.

Na pitanje o vjeri Jurica Jerković je rekao: „Budući da su Đonijeva i moja obitelj slične, slično smo i odgojeni“.

Ne proklinji ono što je bilo. Kad god pogledaš u sunce, sjena ti je iza leđa!

CRKVI I DOMOVINI

*Sve za tebe ja bih dao,
sav bih čemer tvoj ja popil,
muku bih ti s lica sprao,
suzom bih ti tugu topil.*

*Sve žalosti i tuge tvoje,
svi čemeri i sve kaštige,
sve su to i tuge moje
i moje su tvoje brige.*

*S prsi bih ti krv obrisal,
ružom bih te svu zasadi,
pa bih cijelom svijetu pisal
da sam iz srca trn ti izvadil.*

**ZZ ŽIVA
ZAJEDNICA**

Herausgeber:

**Kroatisches
Oberseelsorgeamt
in Deutschland**

Schreyerstraße 1 - 6000 Frankfurt a. M. 70
Telefon: (0611) 638213

Verantwortlich: Pater Bernardo Dukić

Redakteure: Pater Ignacije Vugdelija

Pater Bernardo Dukić

Redaktionsrat: Dragan Čuturić, Anto Jelić,

Marijan Kopic, p. Josip Mrkonjić, p. Stjepan

Pavić, Branko Šimović

Jahresbezugspreis: DM 10,-

Bankverbindung: Konto Nr. 129072 bei der

Stadtsparkasse Frankfurt (Blz. 50050102)

Satz: Fotosatz Service Bauriedl

6082 Mörfelden-Walldorf

Druck: Scholl+Klug Druckerei GmbH

6082 Mörfelden-Walldorf